

Gatelangs

Natteravnene - Gatelangs siden 1990
Nummer 2 - juni 2019 - 18. årgang

Tema:
**Kommu-
nikasjon**

AGENDA X:
UNGDOMMEN NÅ TIL DAX

GATEMEKLING:
SJIRAFF- OG ULVESPRÅK

Help your people
do a better job

TECHSTEP
Making work mobile

Bergen Aktiv

Alt for sportsfiskeren

www.bergenaktiv.no

Fanaveien 111 – 5239 Rådal - 55 10 70 60
C Sundts gt 15 - 5004 Bergen - 55 32 61 05

Faks 55 10 70 62
www.bergenaktiv.no

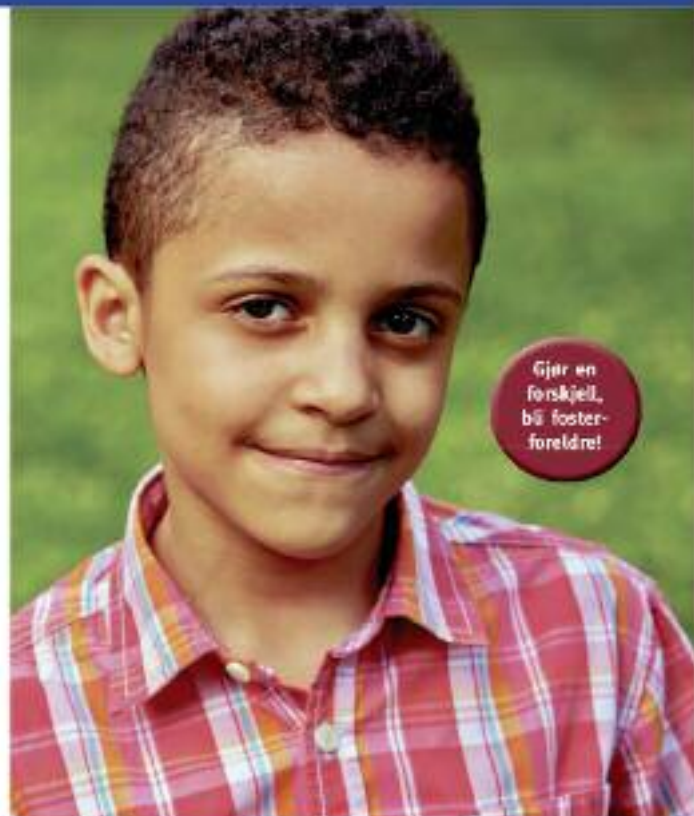
Oslo kommune
Barne- og familieetaten
Fosterhjemstjenesten

Har en drøm... Men trenger noen å stole på

Mange barn i Oslo venter på en ny familie.

Lurer du på om dette kan være noe for deg og din familie? Ta kontakt med oss for en uforpliktende samtale: Tlf: 23 42 80 09,
e-post: fosterhjemstjenesten@bfe.oslo.kommune.no

Du finner oss også på www.fosterhjem.no/Oslo
og Facebook; fosterhjemstjenesten i Oslo.

Gjør en
forskjell,
bli foster-
foreldre!

www.fosterhjem.no/oslo

Gatelangs

ISSN 1891-6856

ANSVARLIG REDAKTØR:

Lars Norbom

gatelangs@natteravnene.no

REDAKTØR:

Anette Haugen

gatelangs@natteravnene.no

DESIGN OG PRE-PRESS:

Per Frederiksen • vinceweb.no

TRYKK:

Zoom Grafisk • Drammen

ANNONSER:

Norske Publikasjoner as

Telefon: 22 90 71 90

BESØKS- OG POSTADRESSE:

Natteravnene Oslo,

Storgata 28,

0184 OSLO

Telefon: 23 00 21 20

NATTERAVNENES STYRE:

Sander Brink (styreleder)

Siri Skrøder

Jan Bøhler

Kim Marius Ilmo Bolin

Eva Raknerud Braathen

Olav E. Storm (vara)

Thomas Evensen (vara)

gatelangs@natteravnene.no

www.natteravnene.no

www.facebook.com/natteravnene1

twitter.com/ravnene

Trykksak

241 501

Zoom Grafisk,
Drammen, har rett til
å benytte svanemerket
på sine trykte
produkter.

Forsidefoto: Anette Haugen

Forsideillustrasjon: Samra Avdagic

Tenker du klart når andres tanker har låst seg?

Natteravnene griper som kjent ikke fysisk inn i konfliktsituasjoner, men er opptatt av en god verbal konfliktmegling. Derfor er kommunikasjon Natteravnenes viktigste redskap når vi er ute på våre vandring. Gjennom konstruktiv kommunikasjon kan vi bidra til å stanse tilløp til konflikt og sørge for at den ikke eskalerer. Vi skal være de som tenker klart, når andres tanker har låst seg.

Etter snart 30 år i Natteravnene og med yrkesbakgrunn fra fengselsvesenet, rus og psykiatri, har jeg med selvsyn fått oppleve viktigheten av god kommunikasjon som konfliktdependende verktøy.

I denne utgaven kan du blant annet lese mer om forskjellen på «sjiraffspråk» og «ulvespråk» i konflikthåndtering. Vi besøker prosjektet «Ungdommen nå til daX», hvor de unge kommuniserer gjennom tekst og bilder og er med på vandring i Tøyen bydel med Høyres ordfører kandidat Saida Begum og byrådsleder kandidat Eirik Læe Solberg.

God vandring!

Innhold

Leder	3
Landet rundt	5
Ungdommen nå til daX	6
Vær en sjiraff – ikke en ulv	8
Taktisk kommunikasjon	10
Du må tro på det du sier	11
Bevisstgjøring gjennom dialog	12
Lærer å kommunisere med barn	14
Natteravnskolen	16
Nytt om Natteravnene	18
Alkoholbruk blant ungdom	20
Natteravning under Kollenhelgen	22
Profil: Opptatt av holdninger	23
Portrett: Tøyenravnene på gata igjen	24
Fra arkivet: Ordførervandring	28
Ungdommens stemme	30

Se side 22

Neste Gatelangs kommer i september.
Frist for innspill er 1. august 2018

Tips oss!

Skjer det noe i ditt nærmiljø eller i din natteravngruppe som Gatelangs bør skrive om?

Tips oss!

Send en mail til gatelangs@natteravnene.no

Natteravnner landet rundt...

Rana

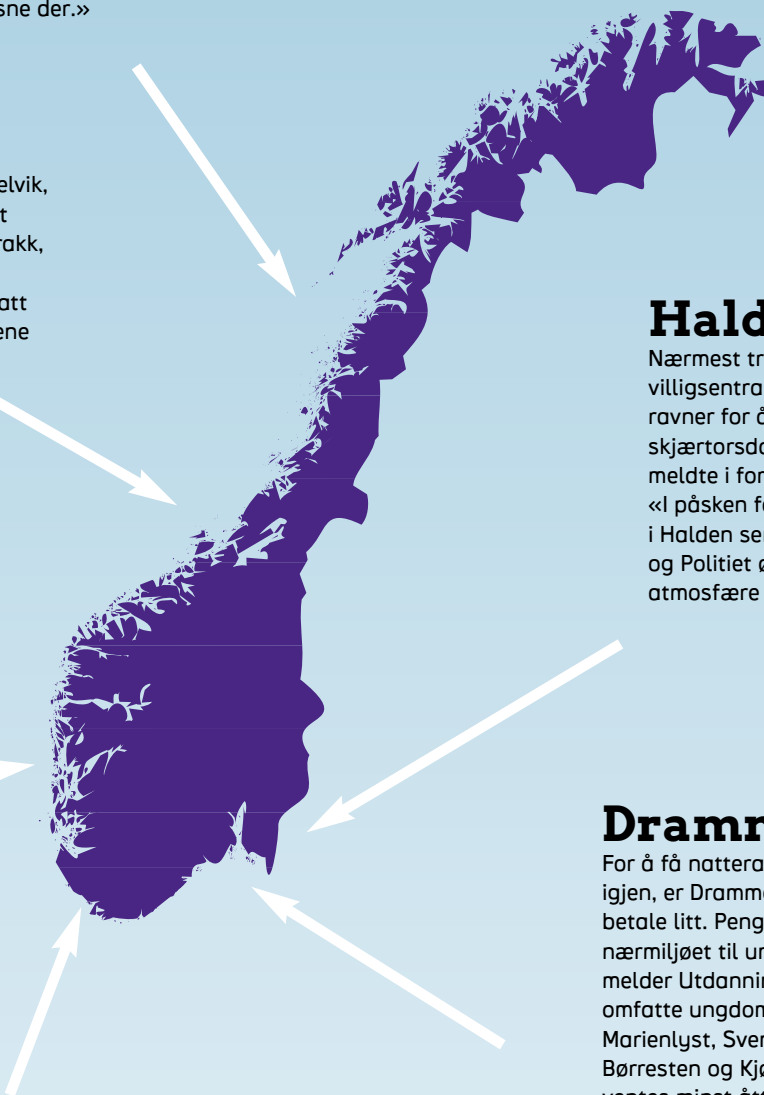
Natteravnene i Rana hadde sammen med fritidsavdelingen i kommunen, politiet, utekontakten og PP-tjenesten i forkant av årets mai-måned og russetid følgende «råd til deg som har ungdom i huset»: «Vær forelder, ikke kompis. Men ikke kapp hendene av om ungen kommer hjem full.» Det var avisa Helgelendingen som meldte dette. Mangeårige natteravn, Stein Hovind, sa blant annet til avisa: «Unge liker at det er voksne til stede, de føler seg tryggere da. Det er ikke noe ugreie at det er voksne der.»

Hommelvik

Natteravnene er tilbake i Hommelvik, melder Stjørdalens blad. Etter at ordningen i flere år har ligget brakk, er det nå nedsatt et nytt styre. Første vandringsdato som var satt på planen for de nye natteravnene var 1. mai.

Fana/ Ytrebygda

Det er viktig å forebygge rus tidlig. Dette lå bak da Natteravnene Rådal i slutten av mars inviterte foreldrene til elever på ungdomsskolene i Fana og Ytrebygda til informasjonsmøte om rusforebyggende arbeid, melder Fanaposten. Natteravnene sier til lokalavisa at de ble inspirert til å invitere til møtet av de videregående skolene i Fana og Ytrebygda. Natteravnene Rådal er også kåret til årets natteravngruppe.

Halden

Nærmest tradisjonen tro, etterlyste frivilligsentralen i Halden ekstra natteravnner for å gå i gatene på årets skjærtorsdag. Halden Arbeiderblad meldte i forkant av påsken følgende: «I påsken forventes det mange folk i Halden sentrum. Frivilligsentralen og Politiet ønsker å skape en trygg atmosfære i nattelivet.»

Drammen

For å få natteravnordningen på bena igjen, er Drammen kommune villig til å betale litt. Pengene skal gå til tiltak i nærmiljøet til ungdomsskolene i byen, melder Utdanningsnytt. Ordningen skal omfatte ungdomsskolene Galterud, Marienlyst, Svensedammen, Gulslogen, Børresten og Kjøsterud. I vedtaket forventes minst åtte natteravnner årlig, til gjengjeld vil de betale 2.000 kroner per kveld. Maksimum utbetaling per nærmiljøområde er 40.000 kroner.

Sandnes

Narkotika- og voldsbruk øker blant ungdom under 18 år i Rogaland, viser en ny rapport fra Sør-Vest politidistrikt. Politiet er bekymret over at barn helt ned i grunnskolealder begår lovbrudd, melder NRK Rogaland. Både politiet og Natteravnene etterlyser at foreldrene skal følge bedre med på barna sine. I Sandnes har de både dagravner og natteravnner, som melder om et tøffere miljø blant de unge.

UNGDOMMEN NÅ TIL DAX

Kommunikasjon skjer på mange måter, der ord bare er ett element. Gjennom et prosjekt kalt Ungdommen nå til daX, i regi av Agenda X, har unge mennesker fått mulighet til å vise sin «stemme» gjennom ord, illustrasjoner og bilder. Temaet har vært oppvekst og ungdomstid.

Tekst og foto: Anette Haugen

Gatelangs er på besøk på Deichman Grünerløkka i Oslo, der det denne lørdagen i slutten av mars skal være lansering av

Om Agenda X

Agenda X er Antirasistisk Senters ressurscenter for ungdom i alderen 13 til 26 år som vokser opp i et flerkulturelt miljø. Miriam Haile, som jobber for Agenda X, forteller om sentret:

- Formålet er å bidra til et sosialt rettferdig samfunn der ungdom er aktive deltakere i egne liv, i samfunnet og i kulturlivet. Vi jobber mot rasisme, diskriminering og marginalisering, og for likeverd, likestilling og mangfold.
- Agenda X ble etablert i 1998 som en respons på at mange unge med flerkulturell bakgrunn opplevde å bli stigmatisert i mediebildet. De ble fremstilt som gjengmedlemmer og kriminelle. Ungdommene hadde behov for en trygg møteplass der de kunne treffe andre med lignende erfaringer og få anerkjennelse og støtte for utfordringer de opplevde i hverdagen.
- Agenda X jobber for at de unge skal bruke livserfaringene sine som en styrke og ressurs, blant annet innen kreative felt. Vi jobber målrettet med å fremme unge stemmer, og skaper muligheter basert på ungdommenes premisser. Kunst- og kulturvirksomhet utgjør en hjørnestein i arbeidet, der det er fokus på musikk, litteratur, scenekunst og visuell kunst.
- Agenda X legger til rette for en inkluderende møteplass og mestringsarena, der de unge samles rundt kreative aktiviteter, som illustrasjon- og skriveverksteder, foto- og filmproduksjon, musikkstudio og kulturelle arrangementer.

PS:

Agenda X holder til i Storgata 25 i Oslo og er åpent for all ungdom i alderen 13-26 år. De har også en sommerleir i juli, der alle kan være med. Se mer på agenda.no.

antologien Ungdommen nå til daX. Det er Agenda X som står bak prosjektet, der 45 unge har levert inn tekst, bilder og illustrasjoner med temaet oppvekst og ungdomstid. Underveis har de fått god veiledning.

Vi har en avtale med to av bidragsyterne, Rahel Beraki (23) og Samir Madad (23). Samir er fotograf, bor på Alna og har vært en del av Agenda X i sju-åtte år. Han ble forespurt om å bidra og syntes prosjektet var spennende. Han forteller sin historie gjennom bilder, kun fulgt av korte billedtekster. Rahel er fra Østensjø bydel og skrev tidligere sanger. Nå skriver hun slam poesi, der det å framføre sine egne dikt er viktig. Det gjorde hun under lanseringen.

Universalspråk

— Det var hos Agenda X jeg først fikk låne et kamera og begynte med fotografering. Jeg jobber i dag som selvstendig fotograf, ved siden av at jeg jobber med barn og unge hos Orkis, en ungdomsklubb i regi av Røde Kors. Her jobber vi blant annet med å lage sanger og musikk. Både musikk og bilder er universalspråk, som alle kan forstå, sier Samir.

Han var aldri i tvil da han ble spurt om delta i antologiprojektet. Så sant det handlet om oppvekst, hadde de full kunstnerisk frihet. Et av bildene hans viser rapperen Hakim på trappa foran blokken der han vokste opp på Stovner. Rahel skryter av Samirs bilder. Hun påpeker at han ser ting andre ikke ser, slik at bildene hans blir en solid øyeåpner.

— Jeg har drevet med slam poesi i fire-fem år og studerer drama ved siden av. Slam poesi — og det å kunne framføre mine egne tekster — er den plattformen jeg trives best på. Den visuelle delen av kommunikasjonen er viktig også i denne kunstformen, forklarer hun.

For Rahel var det å kunne bidra i

Ungdommen nå til daX en flott mulighet til å få uttrykke sine historier i et eget medie. Slam poesien hun bidrar med i antologien har hun gitt navnet «Elefanten i rommet». Under lanseringen 23. mars viste Rahel hvor stor betydning framføringen har i slam poesi. Fra scenen framførte hun en av sine historier med en fantastisk innlevelse — der mye av kommunikasjonen lå i kroppsspråket og vektleggingen av ordene.

Hundre bidrag

— Ungdommen nå til daX er et produkt av et lengre prosessorientert prosjekt. Det har blant annet omfattet en rekke kurs innen tekst og illustrasjon, workshop på sommerleir, utstillinger og fremføring av tekst på ulike kulturarrangementer, forklarer Miriam Heile, leder for kulturaktivitetene i Agenda X,

Det endelige resultatet består av nærmere 100 tekst- og bildebidrag, produsert av unge i alderen 13 til 26 år. Temaet er oppvekst og ungdomstid. Det handler om identitet, rasisme, utenforskap, forventningspress, mental helse, overgrep, kjønn, brudd, kjærlighet og festkultur.

— Ungdommen nå til daX rommer et vidt spenn av sjangre, som noveller, kronikker, dikt og sanger. Flere av bidragsyterne skriver og tegner på hobbybasis, andre tar utdanning innen kunst, journalistikk og kreativ skriving. Enkelte har illustratør- eller fotografbakgrunn, og flere er musikere og rappere fra musikkstudioet til Agenda X, Tell X, forteller hun.

Fra tidenes morgen

Miriam forklarer videre at i Ungdommen nå til daX får de unge fortelle og eie sine egne historier. De har fått mulighet til å uttrykke seg om emner som angår dem. Selv om Agenda X ikke er alene om å være en yrings- og litteraturarena for ungdom, påpeker hun at det ofte er de voksne

Oppvekst: Samir Madad har blant annet fotografert rapperen Hakim på Stovner.

Flott mulighet: Rahel Beraki og Samir Madad er to av 45 unge bidragsyterne i antologien Ungdommen nå til daX. De er stolte over resultatet.

stemmer man møter i offentligheten når ungdomsrelaterte saker står på dagsorden.

— Omtalen av ungdom forekommer ofte i negative ordelag. Slik har det muligens vært siden tidenes morgen. Sitatet under er ikke hentet fra en fersk avis i 2019, men skal visstnok ha blitt ytret av Sokrates på torget i Athen for nesten 2500 år siden, sier hun: «Ungdommen nå for tiden foretrekker luksus. De har dårlige manerer, forenek-

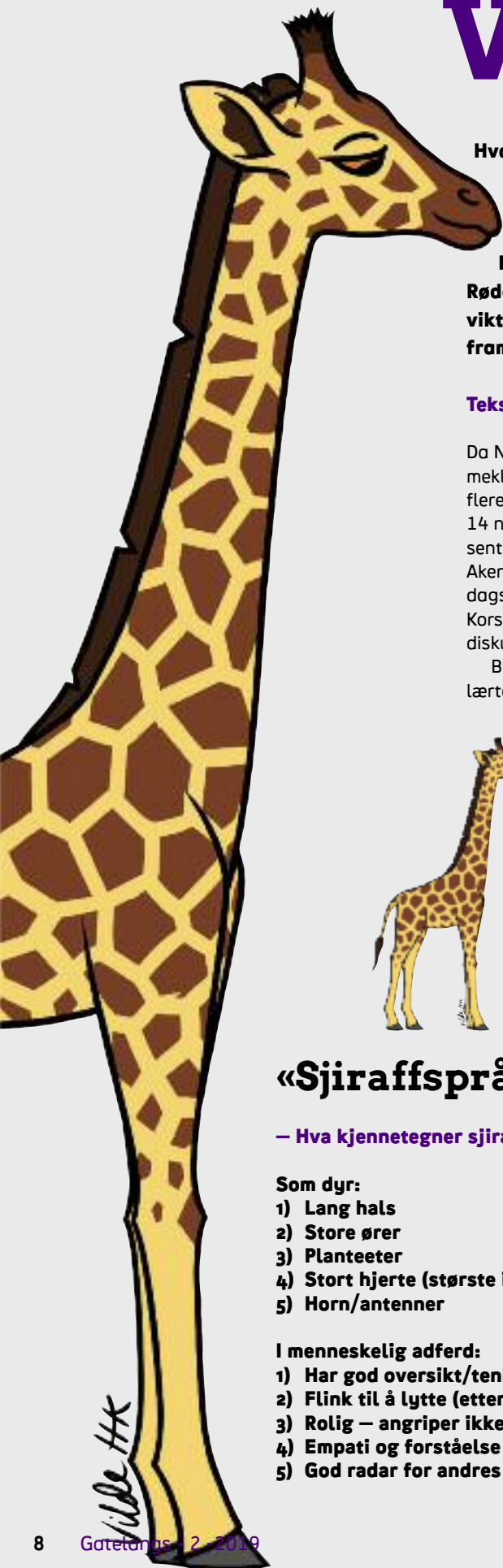
ter autoritet, har ingen respekt for eldre mennesker og prater når de egentlig burde arbeide. De unge reiser seg ikke opp lenger når eldre folk kommer inn i værelset. De motsier foreldrene sine, skryter i selskaper, sluker søtsaker når de sitter ved bordet, legger beina over hverandre og tyranniserer sine lærere»

— I vår tid rettes pekefingeren stadig mot den «bortskjemte curling-generasjonen». Og ikke minst får minoritetsungdom med flerkulturell bakgrunn gjennom-

gå. De fremstilles som kriminelle, voldelige, skole-dropouts og undertrykte. Dette til tross for at statistikken viser at ungdomskriminaliteten, også blant innvandrere og barn av innvandrere, har gått ned. De tar dessuten stadig høyere utdanning og de ruser seg mindre, påpeker hun.

Som de andre involverte er Miriam stolt over hva de unge har prestert — og ikke minst av sluttproduktet, boka Ungdommen nå til daX, som var til salgs under lanseeringen 23. mars.

Vær en sjiraff

Hvordan du kommuniserer med folk i en konflikt kan være helt avgjørende for om situasjonen roer seg ned eller trappes opp. På et kurs i gatemekling i regi av Røde Kors, lærte natteravnere om hvor viktig det er å bruke «sjiraffspråket» framfor «ulvespråket».

Tekst og foto: Anette Haugen

Da Natteravnene inviterte til kurs i gatemekling i februar, var interessen så stor at flere ble satt på venteliste. Totalt fikk 14 natteravnere fra ulike grupper i Oslo sentrum, Oslo vest, Oslo nord/øst og Akershus plass. Kurset gikk over to tirsdagskvelder med Mirko Fulanovic fra Røde Kors som kursleder – og inneholdt alt fra diskusjon og gruppearbeid til rollespill.

Blant det viktigste kursdeltakerne lærte, var hvordan man skal kommunisere når en konflikt oppstår. Her trakk kurslederen fram to typer språk. Det såkalte «sjiraffspråket», der du har god oversikt, lytter og har god radar for andres følelser – og «ulvespråket», der du kun ser litt av bildet, moraliserer og sårer motparten.

«Sjiraffspråket»

– Hva kjennetegner sjiraffen?

Som dyr:

- 1) Lang hals
- 2) Store ører
- 3) Planteeter
- 4) Stort hjerte (største i dyreverdenen)
- 5) Horn/antenner

I menneskelig adferd:

- 1) Har god oversikt/tenker før man snakker
- 2) Flink til å lytte (etter følelser og behov hos den andre)
- 3) Rolig – angriper ikke andre
- 4) Empati og forståelse
- 5) God radar for andres følelser og behov

Ikkevoldskommunikasjon

Det er for øvrig den amerikanske psykologen Marshall Rosenbergs som er grunnleggeren av denne kommunikasjonsmodellen, kalt ikkevoldskommunikasjon (IVK), der han altså bruker sjiraffen og ulven som metaforer. Sjiraffen brukes fordi den har et stort hjerte, en lang hals som gir god oversikt og store ører. Ulven symboliserer et aggressivt dyr med skarpe tenner.

Innenfor denne kommunikasjonsmodellen er det to karakteristiske måter å snakke på – som kan påvirke om en konflikt roes ned eller trappes opp. Det er «du-språket» (ulvespråket) og «jeg-språket» (sjiraffspråket). Virkningen av disse karakteriseres slik:

Du-språk: Bidrar til at konflikten hardner til og trappes opp. Man (ned)vurderer den andre, beskylder og gjør den andre ansvarlig. Du-språk inneholder ofte krav om hva den andre skal eller ikke skal gjøre. Du forlanger endringer, kjefter eller truer. Dette blokkerer kommunikasjonen og mottaker går gjerne i forsvar og til motangrep.

Jeg-språk: Virker konfliktnedtrappende og kan bidra til utveksling og nærhet, noe som øker sjansen for en felles løsning. Du tar selv ansvar for egne følelser, og overlater ansvaret for andres handlinger til

– ikke en ulv

andre. Jeg-språket innebærer ikke en negativ vurdering av den andre (heller ikke underforstått). Dette skader ikke forholdet til den andre og kan fremme viljen til endring.

Øvelser

Ved siden av å snakke om hva en konflikt egentlig er og gi kursdeltakerne gode råd om hvordan man best skal kommunisere, fikk kursdeltagerne også en rekke oppgaver å løse. Hver og én måtte for eksempel sette opp punkter for hva han eller hun ble trigget av når det gjaldt utålmodighet, sinne og irritasjon. Deretter diskuterte man to og to – og senere hele gruppen.

En annen oppgave gikk ut på å løse en tilsynelatende enkel konflikt, der det likevel fantes mange løsninger. Sammen skulle deltakerne også bli enige – på begrenset tid – om fire ord man mente var viktig for god kommunikasjon, etter at hver og én deltager først hadde satt opp sine egne fire ord.

Kurslederen fortalte at det ofte oppsto konflikter og diskusjoner på tvers av de ordene man valgte under denne øvelsen. Han var imponert over hvor enige gruppen faktisk var når det gjaldt å finne fire felles ord, som for øvrig til slutt ble: lytte, respekt, tydelig og rolig.

Gruppearbeid: Diskusjoner rundt kommunikasjonsmetoder var en viktig del av kurset.

Etterlengtet

Da deltakerne ble spurt om hva de syntes om kurset, var det en ganske enstemmighet om at dette var et etterlengtet kurs.

– Det er fint å få noen verktøy til hvordan du kan opptre så respektfullt overfor både ungdom og voksne som du ønsker og bør gjøre. Ikke minst var det nyttig å høre om sjiraff- og ulvespråket, påpekte Roy Erling Karlsøen fra natteravngruppen på Bøler.

– Kurset er greit. Dette er ting vi trenger når vi er ute og går natteravn. Det er ikke uvanlig at du møter besserwissere og aggressive folk. Da er det fint å ha kjennskap til sjiraffspråket. Kurset er svært etterlengtet, sa Kenneth Magnerud fra sentrumsgruppen.

– Det er veldig bra. Bjørn, lederen av natteravngruppa vår på Vestli/Stovner, er selv gatemeklerinstruktør og har «mast» om dette lenge. De fleste burde ta dette kurset. Det er så viktig å kjenne til hvordan du skal snakke med folk på en rolig, lyttende måte. Bruker du sjiraffspråket kan du roe ned situasjoner veldig, fastslo Per Henning Sørensen.

«Ulvespråket»

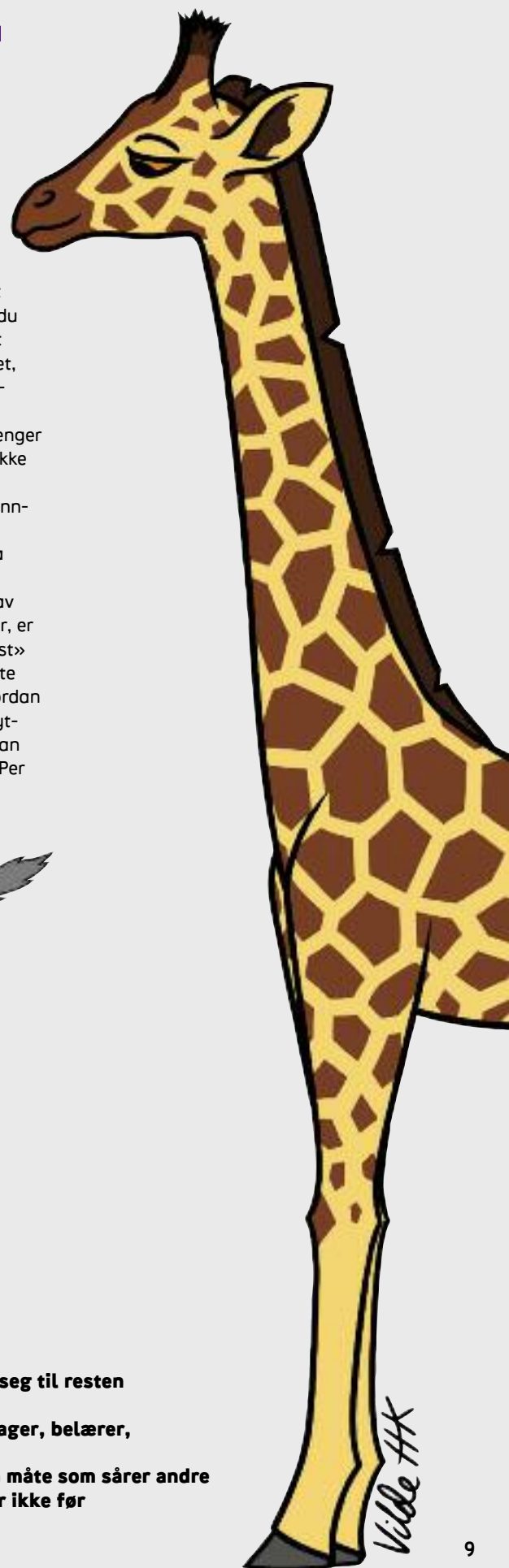
– Hva kjennetegner ulven?

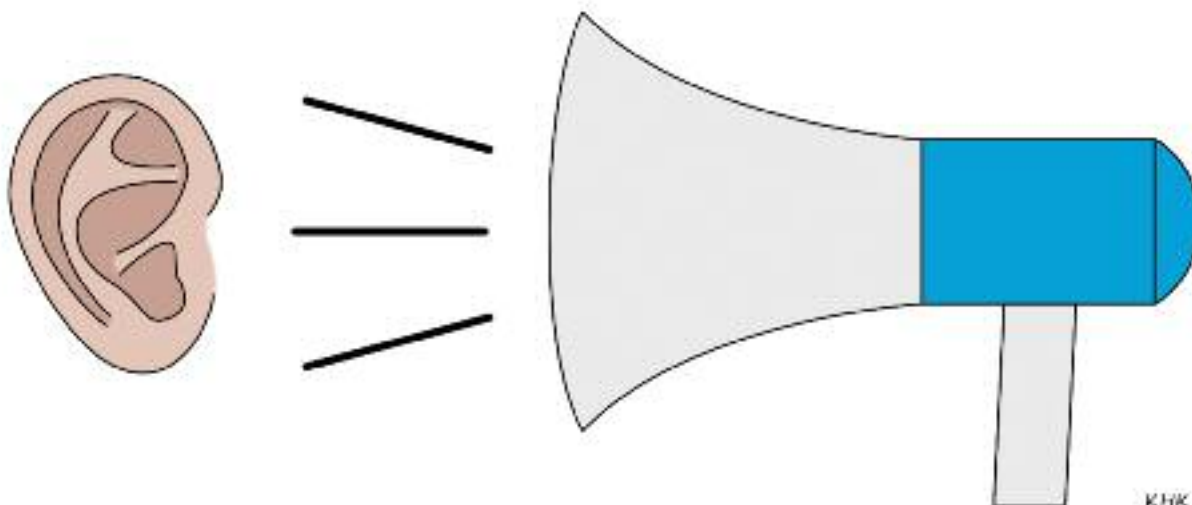
Som dyr:

- 1) Holder seg nær bakken
- 2) Kjøtteter og flokkdyr
- 3) Angriper/jakter
- 4) Skarpe tenner – glefser
- 5) Kort hals, stor munn

I menneskelig adferd:

- 1) Ser bare litt av bildet, gjetter seg til resten
- 2) Aggressiv, angriper
- 3) Kritiserer, generaliserer, anklager, belærer, moraliserer og dømmer
- 4) Stor bitekraft – snakker på en måte som sårer andre
- 5) Stor i kjeften (frekk) og tenker ikke før han/hun snakker

Taktisk kommunikasjon

På gatemeklingskurset arrangert i Oslo i regi av Natteravnene og Røde Kors, fikk deltakerne også innblikk i taktisk kommunikasjonen – noe det blant annet kan være viktig å kjenne til ute på gata.

Under følger oversikten/rådene de fikk om emnet av kursleder Mirko Fulanovic (bildet):

Oversikt:

- Skaff deg oversikt over situasjonen og eventuelt lokalet. Hva er det som skjer? Hvem er de involverte? Hvor er dine med-frivillige? Hvordan er det lettest å gripe inn? Hvem kan du be om hjelp? Hvor er nærmeste utgang?

Personlig rom:

- Gi ungdommen rom – ikke vær for tett innpå. For tett avstand kan oppfattes som truende eller provoserende. For stor avstand kan signalisere utrygghet eller svakhet.
- Et tips for egen sikkerhet, der du samtidig holder god avstand er: Stå slik at du kan se vedkommende i øynene og samtidig se skotuppene. Da har du god nok avstand til å komme deg unna er eventuelt slag.

Kroppsholdning:

- Hvilke signaler sender du ut med ditt kroppsspråk? Hva kan ungdommen tolke fra det?
- Hvilke signaler sender ungdommen med sitt kroppsspråk? Hvordan tolker du det?
- Så langt det lar seg gjøre bør man bruke et rolig kroppsspråk – og signalisere trygghet og selvsikkerhet. Det åpner for et roligere kroppsspråk hos ungdommen også.

Tid:

- Bruk god tid. La ungdommen forklare seg og bli hørt. Dette er viktig for at ungdommen skal få følelsen av å bli respektert. Det gjør det samtidig lettere å komme med korreksjoner og reaksjoner som er lettere for ungdommen å respektere.

Svar:

- Gi konkrete og saklige svar. Ved å være konkret er det lettere for motparten å forholde seg til svarene. Ved å være saklig er det lettere å respektere svarene.
- Vær tydelig og respektfull – også når du er oppgitt eller frustrert.

Stemmebruk:

- Vær tydelig og rolig. Dette viser respekt og trygghet – og er med på å roe ned situasjonen. Hvis du bruker høy stemme og krasse ord er det større sannsynlighet for at ungdommen også gjør det.
- Hvis ungdommen bruker høy stemme og krasse ord er det lettere å få vedkommende til å roe seg ned hvis du selv bruker en rolig og forsonende tone.

Du må tro på det du sier

Læreren er den viktigste enkeltfaktoren for en elevs skoleprestasjoner og psykiske helse. Det har vært påvist i flere undersøkelser og støttes nå også i en ny rapport. Hvordan læreren kommuniserer med eleven – både verbalt og kroppslig – spiller naturlig nok også stor rolle.

Av Anette Haugen

I en fersk rapport fra Folkehelseinstituttet (Språk- og læringsstudien), levert på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet, har forskere sett på hvilke faktorer i barnehage- og skolemiljøet som har sammenheng med barns skoleferdigheter og deres psykiske helse når de er åtte år. Det viktigste funnet er hvor stor betydning en trygg og god lærer har for elevens prestasjoner.

En som ikke er overrasket over dette, er lærer, forfatter og veileder Inger Bergkastet (61). Hun har jobbet i grunnskolen i over 20 år, men er i dag leder av et veiledningsteam, der hun de siste 20 årene har jobbet med veiledning av lærere i Østskolen, både i grunnskolen og på videregående nivå. I tillegg har hun skrevet flere bøker og hefter om nærliggende temaer.

Alles advokat

– Det som kommer fram om lærerrollen i undersøkelsen understøtter min egen erfaring. For å lykkes må vi se på lærerrollen under ett. Den støtten en lærer gir en elev er av stor betydning både for det faglige, sosiale og emosjonelle. Samtidig som en lærer må se den enkelte, er fellesskapsfølelsen du bygger i og sammen med gruppen avgjørende, sier Inger Bergkastet.

– Et uttrykk som brukes er «raushet for mangfoldet og blikket for den enkelte». Læreren må være alles advokat. Om en elev strever med samspill, må du tenke på hvordan du som voksen framstår overfor hele gruppen. Din måte å håndtere dette på betyr mye både for den enkelte eleven og hvordan de andre senere vil behandle ham/henne, påpeker veilederen.

Du må finne en god måte å løse saken på der og da, og så ta en samtale med eleven etterpå. Der kan dere i felleskap prøve å finne løsninger, for eksempel ved å øve på lignende situasjoner. Du bidrar ikke selv positivt om du himler med øynene og sier: «åh, deg igjen».

«Barn leser det non-verbale veldig godt helt fra de er små.»

Lytt til eleven

Nettopp dette å snakke med og lytte til eleven, er nok et avgjørende punkt for å oppnå en god relasjon med barnet slik at du framstår som en trygg og god lærer.

– Eleven er en viktig informant. Spør eleven: «Hva kan være den gode måten for deg å løse dette på?» «Hvordan kan vi samarbeide om dette neste gang?» Å lytte til eleven er viktig. Du må passe på at dere har en reell dialog og at du oppriktig lytter til innspill og tanker. Jeg lærer fremdeles veldig mye av elever både i klasse- og elevsamtaler, fastslår Inger Bergkastet.

En tredje faktor for å få en god relasjon, er å bli enige om noen forventninger. Om eleven glemmer seg, nytter det ikke om du sier «nå må du skjerpe deg». I stedet kan du si: «Jeg skal hjelpe deg til å klare dette.» «Hvordan skal vi samarbeide om det?» Gode relasjoner skapes i et samarbeid mellom eleven og læreren, men det er alltid den voksne som har ansvar.

Det non-verbale

Noe annet det er nødvendig å huske på, er å være oppriktig og troverdig. Det non-verbale er også viktig. Det må være en samstemthet i det du sier og det du uttrykker med kroppsspråk og gester. Du må være oppriktig i møtet med barn og unge – og selv tro på det du sier.

– Barn leser det non-verbale veldig godt helt fra de er små. Akkurat det har de øvd seg på lenge. Et eksempel er i forhold til barn og ungdom som er i affekt. Vi vet mye om hva som kan være de beste måtene å møte slike situasjoner på, for eksempel at det kan være lurt å bruke færrest mulig ord. Dersom du sier ordene med sammenbitte tenner og et tilbakeholdt sinne, fungerer det imidlertid ikke så

Samarbeid: – De voksne må lytte og samarbeide med elevene for å få en god relasjon, påpeker lærer, veileder og forfatter Inger Bergkastet.

(Foto: privat)

godt, understreker den erfarne læreren.

Da vil kroppsspråket avsløre deg. De unge merker også om du utviser usikkerhet eller redsel i situasjonen. Det er derfor viktig å forsøke å beholde roen.

Er underveis

Inger Bergkastet understreker at hun ikke jobber etter en metode, men med et «mindset». Vi må se på hvilke muligheter og verktøy vi har. Den amerikanske professoren Carol Dweck bruker begrepene «fixed mindset» – et fastlåst tenkesett – og «growth mindset» – et tenkesett som fremmer vekst.

– Vi må tenke at alle elever er underveis. Åtteåringen som kanskje har utfordringer med samspill akkurat nå, har bare ikke øvd nok ennå. Den læringsstøtten vi voksne kan gi både faglig, emosjonelt og sosialt, er avgjørende for at eleven kan få utvikle sitt potensiale best mulig. Hvem vet hvor han eller hun er i en alder av 25 år, påpeker Inger Bergkastet.

For å oppnå målet om å gi eleven et best mulig læremiljø, er det samtidig viktig at lærerne jobber i et kollektiv, støtter og har god kommunikasjon med hverandre.

Bevisstgjøring

Gjennom kurs, der de bruker dialog som metode, prøver Norsk Folkehjelp å utfordre og bevisstgjøre folk innen arbeidslivet på egne holdninger. De bruker også noe de kaller «Menneskebiblioteket», der deltakerne møter en «levende bok» som forteller sin historie.

Av Anette Haugen

Norsk Folkehjelp har mange arbeidsfelt, der mye handler om å forebygge for rasisme og diskriminering, både innen arbeidslivet og i samfunnet for øvrig. Måten du kommuniserer på kan for eksempel forårsake misforståelser, slik at unødige konflikter oppstår og eskalerer. For å forhindre det kan det være fint med noen verktøy for å bli bevisst egne tanker og handlinger.

To som jobber med slike metoder i Norsk Folkehjelps flyktning- og inkluderingsavdeling, er Åsa S. Hebnes og Camilla Lillevold-Øverås. Åsa er jurist og jobber som megler i DiMe (Diskrimineringshjelpen

Norsk Folkehjelps verdigrunnlag:

- Norsk Folkehjelp er fagbevegelsens humanitære solidaritetsorganisasjon. Deres mål er menneskeverd og like rettigheter for alle, uansett kjønn, handikap, etnisk tilhørighet, religion, alder, seksuell legning eller sosial status.
- Norsk Folkehjelps visjon er Solidaritet i praksis. Visjonen krever involvering og innsats for å verne om liv og helse, bygge demokratiske samfunn og styrke folks evne til å mestre egen hverdag.
- Norsk Folkehjelp viser solidaritet ved å støtte utsatte grupper, som urfolk, fattige bønder, kvinner og ungdom, slik at de selv får mulighet til å forsvare og fremme sine interesser. Deres arbeid bygger på samarbeid mellom likeverdige partnere, ikke veldedighet. Veldedighet gir givener kontroll over mottakeren, mens solidaritet innebærer å respektere partnernes integritet og deres rett til å sette sine egne betingelser.
- Norsk Folkehjelp er partipolitisk uavhengig, men ingen politisk nøytral organisasjon. De tar standpunkt i viktige samfunnsdebatter, og deres mål om en mer rettferdig verden innebærer at de ofte velger samarbeidspartnere som kan være i opposisjon til eller i konflikt med maktthaverne. Folkelig deltakelse og organisering er viktige tiltak for å sikre menneskerettighetene og gi folk mer innflytelse over egne liv og over samfunnsutviklingen.
- Norsk Folkehjelp skal være en støttespiller og et talerør for sine samarbeidspartnere.
- Kilde: folkehjelp.no – der du også kan lese mer om organisasjonens virke.

Menneskebiblioteket: Fornøyde deltakere og bidragsyttere fra et av Norsk Folkehjelps mange kurs. (Foto: Norsk Folkehjelp)

og Meglingsbenken), mens Camilla er rådgiver og jobber for et arbeidsliv fri for diskriminering. Hun jobber spesielt mye med fagbevegelsen.

DiMe

Diskrimineringshjelpen og Meglingsbenken er et relativt nystartet samarbeidsprosjekt i regi av Norsk Folkehjelp, Antirasistisk senter og Skeiv verden. Det er et gratis lavterskeltilbud, der personer som har vært utsatt for eller vitne til rasisme eller diskriminering kan søke juridisk rådgivning. Meglerne i DiMe prøver da blant annet å megle og skape dialog mellom partene.

De gir også veiledning og oppfølging i møte med alt fra politiet til Likestillings- og diskrimineringsombudet. I tillegg skal de bidra med kurs og opplæring i hvordan man gjenkjenner diskriminering. Ved å ta konfliktsituasjoner ved roten og gi hjelp til de som ikke har noe annet sted å henvende seg, kan man forhåpentlig også få roet ned uforløst sinne.

– Inspirasjonen til å starte DiMe fikk vi fra et prosjekt kalt Panel Door i Rotterdam i Nederland, i regi av en organisasjon som heter Radar. De samarbeider blant annet med politiet, utelivsbransjen, de som organiserer dørvakter og med såkalte

gjennom dialog

Stewards, en slags kommunalt ansatte natteravnere som bidrar til ro og orden. Om det oppstår konflikter, for eksempel om en person ikke har kommet inn på et utested og mener det er av rasistiske årsaker, kan Panel Door tilby megling, forklarer Åsa.

DiMe fungerer riktig nok litt annerledes enn Panel Door, men er inspirert av prosjektet i Rotterdam. Opprinnelig var det en delegasjon fra Oslo kommune som dro til Nederland på studietur, deretter ble Norsk Folkehjelp invitert med for å lære om prosjektet.

Knekke koder

Mens Åsa jobber med et lavterskelprosjekt som henvender seg til «mannen i gata»,

jobber Camilla tett på arbeidslivet og ikke minst opp mot Fagforbundet og tillitsvalgte. Det er nemlig ikke alltid så lett å oppdage eller gjenkjenne diskriminering på arbeidsplassen – eller vite hvordan man skal reagere om man får diskriminerings saker på bordet.

– Vi holder blant annet kurs, der vi bruker dialog som metode, for å gi tillitsvalgte trening i å gjenkjenne diskriminering. Tanken er å utfordre og bevisstgjøre deltakerne på egne holdninger, slik at de kan knekke noen koder. Vi har fått støtte av Likestillings- og diskrimineringsombudet til å videreutvikle kurset, slik at deltakerne også får hevet sin kompetanse på lovverket, forteller hun – og gir videre et eksempel på hvordan de jobber.

Under et dagskurs på seks timer deles deltakerne inn i grupper. Alt er basert på dialog, spørsmål og øvelser – og deltakerne må bevege seg rundt på gulvet. For eksempel bruker de noe som kalles «fire hjørner», der deltakerne får fire ulike alternativer for hvordan de ville håndtert en sak. Camilla forklarer:

– *Saken kan være: Du ser fire ungdommer trakassere en gutt med minoritetsbakgrunn, hvordan ville du løst det? Alternativ 1: Du griper inn. Alternativ 2: Du tør ikke involvere deg og går. Alternativ 3: Du holder deg i bakgrunnen og ringer politiet. Alternativ 4: Kan være et åpent svar. Deltakerne går så fysisk i det hjørnet de sier seg enig i.*

– Deretter diskuterer man hvorfor, hvorpå noen kanskje endrer standpunkt og bytter hjørne. Så får man samme spørsmål på nytt, men der gutten med minoritetsbakgrunn byttes ut med ei jente i rullestol. Noen går i samme hjørne, noen i et annet – og man diskuterer hvorfor. Det er ikke mening å gi noe fasisvar, det er bevisstgjøringen som er viktig.

Menneskebiblioteket

En annen øvelse som brukes, for å gjøre folk bevisst på fordommer som kan få konsekvenser for andre, er «Menneskebiblioteket». Dette er noe Norsk Folkehjelp har tatt med seg fra Danmark og organisasjonen Stopp Volden, der de begynte å bruke metoden i år 2000 på Roskildefestivalen.

Forebygging: Åsa S. Hebnes og Camilla Lillevald-Øverås er ansatt i Norsk Folkehjelp, der forebygging av diskriminering og rasisme er et viktig arbeidsfelt. (Foto: Anette Haugen)

Her bruker vi det vi kaller en «levende bok», en fysisk person som forteller sin historie. Det kan være en dame som sitter i rullestol eller ei jente som bruker hijab. Ved å møte et menneske man kan ha fordomsfulle meninger om, men aldri har snakket med, for så å kunne stille spørsmål, blir det skapt en faktabasert dialog som ofte bidrar til å endre egne holdninger mot menneskene de «levende bøkene» representerer, påpeker Camilla.

Gjennom de ulike metodene får deltakerne et bredere perspektiv og en økt bevissthet om at andre kan oppfatte situasjoner annerledes enn dem selv. Da vil de kanskje tenke og handle på en litt annen måte neste gang de kommer i en lignende situasjon. Andre viktige mål ved å bruke dialog som metode, er å bidra til aktiv lytting og unngå latterliggjøring.

Lærer å kommun

Ved åtte ulike universiteter i Norge kan studenter ved spesielle fag søke om å bli mentor for et barn med minoritetsbakgrunn. Gjennom prosjektet, kalt Nattergalen, lærer de blant annet hvordan de skal kommunisere og bygge relasjoner med barna gjennom ulike aktiviteter.

Av Anette Haugen

Gjennom Nattergalen, som er et interasjonalt prosjekt, kan universitetsstudenter søke om å bli mentorer for barn i alderen 8-12 år med minoritetsbakgrunn. I Norge er åtte universiteter og høyskoler med i ordningen. Et av dem er Universitetet i Sørøst-Norge, campus Porsgrunn. Her er det barnevernstudenter og vernepleierstudenter som får tilbudet og kan søke.

– Det startet i Malmø i 1997. Vi har vært med siden 2008, da det ble etablert i Norge. Ordningen er internasjonal. Uganda har for eksempel deltatt tidligere, men det er flest land i Europa som er med. Prosjektet henvender seg primært til sosialfagsstudenter, men jeg vet at også lærer- og ingeniørstudenter har fått tilbud på andre skoler, sier universitetslektor Trine Danielsen og førstelektor Greta Sviggum, to av de med ansvar for Nattergalen i Porsgrunn.

Inkludering

Hovedtanken bak prosjektet er inkludering og integrering. Samtidig som studentene får flerkulturell kompetanse og trening i den hverdagen som møter dem når de

Om Nattergalen

Nattergalen har to målsetninger:

- Styrke det flerkulturelle erfaringsgrunnlaget i barnevernet ved at studenter i barneverns- og sosialfaglig utdanning får økt kunnskap om barn, unge og familier med minoritetsbakgrunn.
- Bidra til at flere barn og unge med minoritetsbakgrunn fullfører videregående opplæring og får muligheten til å ta høyere utdanning. Barna skal få innblikk i mentorens studentliv og se viktigheten av skolegang og bli inspirert til en dag selv å studere. Gjennom tiden mentorene tilbringer med barna, skal de få trening i å kommunisere med barn og få bedre innsikt i deres hverdag. Mentorskapet er en arena for gjensidig læring og forståelse, som både mentor og mentorbarn skal ha utbytte av.

Kilde: <https://tinyurl.com/y5ag85dg>

senere skal ut i jobb, er håpet å inspirere barna til å fullføre skolen og senere begynne på sosialfaglige studier, der behovet for personer med ulik bakgrunn er stort.

– Gjennom Nattergalen lærer studentene å kommunisere med barna. Vi har også mye om kommunikasjon med barn i selve utdanningen, men her får de mulighet til å bruke det i praksis. Relasjonen mellom mentoren og barnet bygges ikke bare via samtaler, men gjennom aktivitetene de gjør sammen, forklarer Trine Danielsen og Greta Sviggum.

Aktivitetene omfatter alt fra fising, aking, å gå tur i skogen til kinobesøk og bowling. Noen ganger er en enkelt mentor kun sammen med «sitt barn», andre ganger avtaler flere mentorer å gjøre noe sammen – og andre ganger igjen er hele gruppen samlet. I løpet av åtte måneder er mentoren sammen med barnet to-tre timer hver uke.

Et viktig poeng med aktivitetene er at de ikke skal koste for mye, slik at foreldre-

ne om ønskelig kan videreføre dem med barna sine i ettertid. For studentene er det mulig å ta en eksamen etter fullført prosjekt. Da får de fem studiepoeng ekstra ved siden av bachelorgraden. NOVA har evaluert prosjektet to ganger og gitt gode tilbakemeldinger.

Ønsker å hjelpe

En av de 19 mentorene som ble tatt opp i Nattergalen dette året, er Marie Moen (24) fra Skien. Hun går første året på en bachelor for å bli barnevernspedagog. Årsaken til at hun begynte på studiet, er at hun alltid har ønsket å hjelpe de i samfunnet som har det litt tungt.

– Jeg søkte om å være med i Nattergalen fordi det ga en mulighet til å få relevant erfaring. Jeg har tidligere jobbet frivillig på et barnehjem i Vietnam og i en barnehage i Cape Town i Sør-Afrika. Jeg hadde bestemt meg for at jeg ville gjøre noe frivillig nå også og da virket Nattergalen som en fin ordning, påpeker hun.

isere med barn

Mentorene: Studentene på hyggelig fellessamling utendørs i mai.
(Foto: privat)

Fellessmøter: Ofte samles flere av mentorene og barna for å gjøre ting sammen. (Foto: privat)

Marie er mentor for en ti år gammel gutt og forteller at de gjør alt fra å kjøpe kebab og se film sammen, til å gå på bowling eller bare tegne og prate. Andre ganger går kanskje fire-fem av mentorene sammen om å grille pølser ute. Hun har lært mye om kommunikasjon i samvær med barna – og i tillegg fått et godt innblikk i kulturforskjeller. Foreldrene hans stiller dessuten også spørsmål, slik at hun blir

litt deres vei inn i det norske samfunnet også.

– Samtalene føres på en litt annen måte med et barn enn når du snakker med voksne. Du må ta mer hensyn og sette deg inn i barnets ståsted og interesser for å få ham til å åpne seg. Kroppsspråk er også viktig. Gjennom Nattergalen får du en ekstra person inn i livet ditt. Det er en fin ting, samtidig må du tenke på at du blir et forbilde. Jeg lærer mye, fastslår hun.

Meningsfylt

En annen av mentorene heter Jenny Alvilde Brynildsen (19) og er fra Tønsberg. Også hun skal bli barnevernspedagog og går sitt første år på Universitetet Sørøst-Norge. Hun søkte på studiet fordi hun ønsker en meningsfylt jobb der hun kan hjelpe mennesker. Da de ble presentert for Nattergalen, syntes hun det hørtes ut som en fin måte å få erfaring på.

Jenny er mentor til en av de eldste jentene i prosjektet. Sammen har de både

hatt filmkvelder, gått på kafé, laget slim, malt på t-skjorter og gjort en rekke ting sammen med noen av de andre mentorene. Flere av barna kjenner hverandre, så da er det ofte også et ønske fra dem at de er flere sammen.

– Det tar litt tid å bygge gode relasjoner. Barn kan ha store humørsvingninger og være litt ubestemmelige. Du må lære å forstå dette, samtidig som du kanskje må gi et lite «dytt» for å få dem til å bli med på ting. Når de blir mer sikre på seg selv blir det lettere. Kanskje blir noe gøy likevel, selv om de ikke trodde det, sier Jenny og legger til:

– Jeg har lært mye, blant annet at jeg må gå litt inn i meg selv om ting blir vanskelig. Folk kommer fra ulike kulturer, noe du må ha i bakhodet når du prøver å skape en ny relasjon. Tålmodighet er også viktig. Du må ikke gi opp med en gang. Jeg har hatt god kontakt med prosjektleder Trine Danielsen underveis. Det har vært en fin støtte.

Natteravnene

Starte en gruppe?

Ønsker du å starte opp en natteravngruppe der du bor, så kontakt natteravnskolekontoret på telefon 23002120 eller via nettsiden vår: natteravnene.no. Innenfor blant annet Oslo og Akershus kan vi hjelpe til med igangsettelse, delta på møte med foreldrene i nærmiljøet og bidra med oppstartsmateriell.

Gratis mosjon

En natteravn går i gjennomsnitt 15 097 skritt på seks timer. Så langt gikk i hvert fall fem vandrere i snitt da de ble utstyrt med skrittellere en lørdagskveld. En måling på anbefalt daglig aktivitet ser slik ut:

Antall skritt:

2 000 – 4 000:	Svært inaktiv dag
4 000 – 6 000:	Inaktiv dag
6 000 – 8 000:	Moderat aktiv dag
8 000 – 10 000:	Aktiv dag

En fredag

Det er 104 fredags- og lørdagskvelder i året. Kan du bruke én av dem på natteravning er det supert. Du forplikter deg ikke på noen annen måte enn å møte opp denne ene kvelden.

Griper ikke inn

Du trenger ikke kunne kampsport eller klare å løfte ti kilo i benkpress for å bli natteravn. Natteravnene griper aldri inn i voldssituasjoner, men kontakter politiet ved behov.

Lærerikt

Du får ikke én krone i lønn for å gå natteravn, men kunnskap om hva barn og unge gjør i helgene, god mosjon, frisk luft, nye venner – for ikke å snakke om god, sosial samvitighet.

Vil du ha Gatelangs i postkassa?

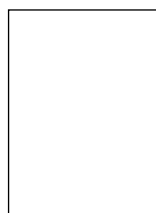
JA, jeg vil ha et gratis abonnement på Gatelangs!

Navn:

Adresse:

.....

Postnr/-sted:

Til:

Natteravnene Oslo
Storgata 28 B
0184 OSLO

Gatelangs kommer ut fire ganger i året.

Foruten å skrive om hva som rører seg rundt omkring gatelangs der Natteravnene er til stede, tar vi opp viktige temaer, som diskriminering, ungdom og fritid, foreldrerollen, ildsjeler, frivillighets-Norge med mer.

Vil du ha bladet rett hjem i postkassa – helt gratis?

Send en mail til gatelangs@natteravnene.no skriv «Nytt abonnement» i emnefeltet og adressen din i mailen, så kommer bladet hjem til deg fire ganger i året.

Eller du kan fylle ut slippen til høyre og sende i posten.

e i et Fugleperspektiv

Tre til fem

Det er vanlig med tre til fem personer i en natteravngruppe. Hver gruppe har en leder. Tidlig på kvelden blir gruppene enige om hvem som går hvor, og så legger man ut på vandring. I løpet av kvelden har gruppene

Mangfold

Natteravnene består av foreldre, besteforeldre, gifte, single, venner, venninner, unge, gamle, yrkesaktive, pensjonister – kort sagt alle slags mennesker som bryr seg om andre. Mange grupper er organisert gjennom ungdomsskoler, bydeler eller frivillig-sentraller – og det finnes grupper over hele landet.

Førstehjelp

Det er kjekt å kunne førstehjelp både hjemme og når du går ute som natteravn. Som natteravn i Oslo og Akershus har du mulighet for å delta på gratis førstehjelpskurs.

Er du en natteravn?

Test deg selv:

	Ja	Nei
Er du mellom 18 og 90 år?	☐	☐
Trives du blant mennesker?	☐	☐
Har du et positivt menneskesyn?	☐	☐
Er du utrustet med sunn fornuft?	☐	☐
Liker du frisk luft og mosjon?	☐	☐

Fikk du fem «ja»? Da er du sannsynligvis den perfekte natteravn! Ta kontakt med din lokale natteravngruppe eller kontoret på telefon 23002120 eller via nettsiden vår: natteravnene.no.

Utstyr

Alle vandrere har på seg lett gjenkjennelige gule reflekseveste eller jakker med natteravnlogo. De er i tillegg utstyrt med førstehjelpsutstyr og mobiltelefon.

«Natteravnene var der da det ikke skjedde. Å være natteravn handler om alt som ikke skjer. Slagsmålet som ikke begynner. Voldtekten som ikke finner sted. Ved å vandre gatelangs virker Natteravnene dempende på vold og konflikter. Å være natteravn er sosialt, hyggelig og meningsfylt. Og noen ganger uendelig viktig.»

(Reklameteksten som ble brukt på TV da Natteravnene vant «Reklame for alvor» i 2003.)

Starten

Det var to politimenn som startet Natteravnene i Norge. Vinteren 1990 var Dag Halgard og Gudmund Johnsen på studietur i Karlstad i Sverige. Der ble de presentert for «Nattugglorna», som kort fortalt gikk ut på at voksne, edru mennesker vandret sammen i grupper i sentrumsgatene på kvelds- og nattestid i helgene. Tanken bak var at vanlige folk kunne være med å redusere vold, rus og hærverk ved å være til stede. Politimennene brakte med seg ideen hjem til Norge. Senere har Natteravnene blitt en selvstendig organisasjon.

1. mai 1990

300 mennesker møtte opp utenfor Oslo rådhus for å være med på den første vandringen natt til 1. mai 1990, i regi av Oslo politikammer. I 1991 ble prosjektet omdannet til en selvstendig organisasjon. På samme tid ble det startet opp natteravngrupper i andre norske byer.

Hva er Natteravnene?

Det er en frivillig organisasjon der voksne, edru mennesker i organisert form vandrer i lokalmiljøet på kvelds- og nattestid i helgene. Natteravnenes oppgave er å være synlige og tilgjengelige, i håp om at dette i seg selv virker dempende på vold og skadeverk. De bistår også personer som av en eller annen grunn ikke er i stand til å ta vare på seg selv, noen ganger ved å formidle kontakt til det offentlige hjelpeapparatet.

Vestli med på laget

Natteravnordningen i bydel Stovner har fått Vestli skole med på laget. Initiativet ble tatt fra skolens FAU. Oppstartsmøte ble holdt onsdag 27. februar i samarbeid med Salto-koordinator, Stovner Politi, Natteravnkontoret og natteravnansvarlig i bydelen. Første vandring for Vestli skole var påfølgende helg. Det var god stemning, men litt få oppmøtte fra Vestli skole på den første vandringen. Oppmøtet tok seg opp helgene etter.

(Foto: Gry-Janicke Nordby)

Folkemøte i Groruddalen

Natteravnene var til stede da det ble holdt folkemøte i Groruddalstinget i begynnelsen av april. Temaet var: «Stopp rekruttering av unge til rus og kriminalitet i Groruddalen». (Foto: Natteravnene)

Organisasjonsassistent takker av

Kolbjørn J. Vogt sier takk for seg og takker for noen fine år hos Natteravnene. Han ønsker alle vandrere og organisasjonen masse lykke til videre. Oppfordringen er; videreføring av kjerneverdiene i det daglige virke med «Trygghet, Respekt og Engasjement». Stå på videre og bidra til et tryggere samfunn, da det fortsatt vil være mange som trenger hjelp og bistand fra Natteravnene i tiden fremover. En ny organisasjonsassistent vil antagelig være på plass i løpet av høsten. (Foto: Anette Haugen)

Natt til 1. mai

Også natt til 1. mai var det natteravnaktivitet mange steder. Blant annet var natteravn bilen på kjøretur i Oppegård kommune, der de i tillegg hadde MC-ravner og tre gående grupper ute på vandring. Alle disse – og mange flere – gjorde en flott innsats for å trygge nærmiljøet denne kvelden/natten. (Foto: Natteravnene)

Flåtestad og Ingieråsen

Natteravnordningen i Oppegård kommune har fått både Flåtestad og Ingieråsen ungdomsskole med på laget. Med faste, utdelte vandringsskvelder til foreldrene, er det godt oppmøte og god kontinuitet i ordningen. Det er 8. trinn og 10. trinn som har hovedansvaret for vandringene. Oppstartsmøte for alle skolene ble i samarbeid med Natteravnkontoret og Utekontakten holdt på Ingieråsen skole 28. februar. (Foto: Gry-Janicke Nordby)

Førstehjelpskurs

Natteravnene holder stadig nye førstehjelpskurs. Blant annet ble det holdt et i Natteravnenes lokaler i sentrum 14. mars. Ved siden av masse faglig innhold, ble det også en sosial kveld med pizzaservering. Instruktører var Hedda N. Pedersen og Sigurd Korbi fra Strømmen 3VGS Ambulanselinja. (Foto: Gry-Janicke Nordby)

Alkoholbruk bla

Hvor høy er forekomsten av alkoholbruk blant mindreårig ungdom her til lands? Hvor ofte drikker de, og hvor vanlig er det at de drikker seg beruset?

Hva viser norsk forskning om endringer i de unges alkoholbruk de siste 15-20 årene, og hvor utbredt er tenåringsdrikking i Norge sammenliknet med andre europeiske land?

Hovedpunkter

- Flertallet av norske ungdommer debuterer med alkohol før fylte 18 år.
- Halvparten av 15-16-åringene har drukket alkohol det siste året, og én av fire har vært fulle.
- Forekomsten av tenåringsdrikking er blitt mye lavere siden årtusenskiftet – både i Norge og i mange andre land.
- Sammenliknet med Europa for øvrig, er andelen norske 15-16-åringene som drikker alkohol lav, og de som drikker gjør det sjelden.
- Når norske tenåringer først drikker, er alkoholinntaket relativt høyt.

Viktige kilder til kunnskap om tenåringsdrikking

To store prosjekter bidrar med oppdatert kunnskap om alkoholbruk blant norsk ungdom:

Ungdata-undersøkelsene gjennomføres fortløpende, og favner elever på alle ungdomsskoler og videregående skoler i kommunene. Den nyeste Ungdata-rapporten

bygger på data fra 391 kommuner for perioden 2015-2017 (Bakken 2017).

«European School Project on Alcohol and other Drugs» (ESPAD) står bak nasjonale undersøkelser av 10. klassinger (15-16-åringene) i nesten alle europeiske land. Undersøkelsene finner sted hvert fjerde år, og Norge har deltatt siden 1995. Den siste kartleggingen forgikk i 2015. Det finnes både en rapport med resultatene fra alle ESPAD-landene (Kraus 2016), og en som bare gjelder Norge (Bye & Skretting 2017).

18-årsgrensen og de unges alkoholdebut

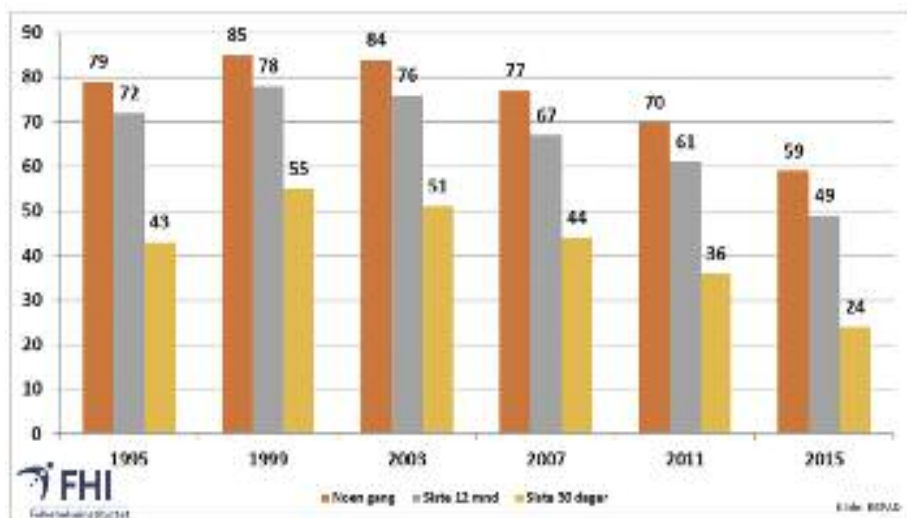
I Norge er det ulovlig å selge alkohol til ungdom under 18 år, men det er ikke forbudt for mindreårige å drikke, og de fleste debuterer med alkohol før de har nådd aldersgrensen.

Ungdata-resultater for perioden 2015-2017 viser at drøyt halvparten (55%) av VG2-elevene svarte at de hadde drukket alkohol før fylte 17 år (Bakken 2017).

Blant 15-16-åringene som deltok i ESPAD i 2015, oppga 6 av 10 (59%) at de hadde drukket alkohol noen gang i livet, mens drøyt 1 av 4 (27%) hadde vært fulle (Bye & Skretting 2017).

Alkoholbruk

Figur 1 (under) viser hvor store andeler av 15-16 åringene i ESPAD-undersøkelsene som oppga at de hadde (i) drukket alkohol noen gang i livet, (ii) i løpet av de 12 siste månedene, og (iii) i løpet av de siste 30 dagene, og hvordan disse andelenene endret seg fra 1995 til 2015.

Figur 1: Andel norske 15-16-åringene som oppga å ha drukket alkohol henholdsvis noen gang, siste 12 mnd. og siste 30 dager 1995-2015.(ESPAD-data). Kilde: Bye & Skretting 2017.

Artikkelen er hentet fra nettsidene til Folkehelseinstituttet og gjengitt med deres tillatelse.

I 2015 hadde 6 av 10 (59%) drukket noen gang, halvparten (49%) hadde drukket siste år, og 1 av 4 (24%) hadde drukket siste måned. Forekomststallene økte fra 1995 til 1999, var omtrent uforandret fra 1999 til 2003, og ble stadig lavere fra 2003 og utover.

Andre ESPAD-resultater viser at også alkoholkonsumet har sunket siden 2003, og at nedgangen har gjelder alle konsumgrupper – både de tyngste drikkerne, og grupper med lavt til moderat alkoholinntak (Brunborg, Bye & Rossow 2014).

Forekomsten av hyppig alkoholbruk, det vil si (i) det å ha drukket minst 40 ganger i livet, (ii) minst 20 ganger siste år, og (iii) minst 6 ganger siste måned ble også lavere fra 2003 til 2015 (Tabell 1). I 2015 var de respektive andelenene 5%, 4% og 3%.

nt ungdom

full, og ikke om et langvarig høyt konsum. Ulykker, vold og skader, er sentrale stikkord (Pape og Rossow 2007). Tung alkoholrus medfører også risiko for å bli seksuelt utnyttet, og norsk forskning viser at de yngste tenåringsjentene er særlig utsatt (Pape 2014).

De tre siste ESPAD-undersøkelsene kartla forekomsten av det å ha vært så beruset at man sjanglet, snøvlet, kastet opp, eller ikke husket hva som skjedde. Tabell 2 viser hvor stor andel som svarte at de hadde opplevd dette (i) noen gang i livet, (ii) i løpet av de 12 siste månedene, og (iii) i løpet av de 30 siste dagene. Også disse forekomsttallene har avtatt betydelig i nyere tid, og var på henholdsvis 27%, 23% og 9% i 2015.

	2007	2011	2015
Noen gang	46	36	27
Siste 12 mnd	41	32	23
Siste 30 dgr	21	15	9

Tabell 2: Prosentandel 15-16-åringer som hadde vært fulle noen gang, i løpet av det siste året, og i løpet av den siste måneden. Prosent, 2007-2015. (ESPAD) Kilde: Bye & Skretting 2017.

Ungdata-undersøkelsene har kartlagt hvor ofte de unge hadde vært «tydelig beruset» det siste året. Svarfordelingen til elever på ungdomskolen og på videregående skole for perioden er gjengitt i Tabell 3.

	US (13-16 år)	VG (16-19 år)
Ingen ganger	88	44
1-5 ganger	8	24
6-10 ganger	2	12
11+ ganger	2	15

Tabell 3: Beruselseshyppighet siste år blant elever på ungdomstrinnet (US) og videregående skole (VG) (Ungdata, 2015-2017) Kilde: Bakken 2017.

Også Ungdata-undersøkelsene har avdekket en nedadgående trend i beruselsedrikking: I 2011 svarte 17% av jentene og 15% av guttene på ungdomstrinnet at de hadde vært beruset i løpet av det siste året, mot 12% for begge kjønn i 2016 (Bakken 2017).

Tenåringsdrikking i Norge sammenlignet med andre land

ESPAD 2015 viser at andelen norske 15-16-åringer som har drukket alkohol det siste året er svært lav i europeisk sammenheng (Kraus 2016). Blant dem som drikker, er dessuten drikkefrekvensen mye lavere i Norge enn i de fleste andre land i

Hva er Ungdata?

Ungdata er lokale ungdomsundersøkelser, som tilbys gratis til alle landets kommuner og fylkeskommuner. Siden 2010 har over 510 000 ungdommer fra 412 kommuner og fra Svalbard deltatt i ungdomsundersøkelsene. Ungdata gir dermed et godt innblikk i hvordan det er å være ung i Norge i dag. (Kilde: Folkehelseinstituttet)

Europa. Norske tenåringer skiller seg imidlertid også ut ved å drikke temmelig mye når de først drikker. Resultatene for svenske og finske tenåringer kan beskrives på samme måte. I Danmark, derimot, er det både svært mange 15-16-åringer som drikker, og de drikker både ofte og mye.

Resultater fra studien «Health Behaviour in School-aged Children» (HBSC), som favner 11-15-åringer i USA, Canada og en rekke europeiske land, er også verdt å nevne. Ved kartleggingen i 2010, var forekomsten av ukentlig drikking lavest i Norge, Sverige Finland (2-3%), og høyest i Tsjekkia (20%), Kroatia (16%) og Hellas (14%) (deLooze 2015).

Ellers viser både ESPAD- og HBSC-undersøkelsene, og mange andre studier fra ulike land, at nedgangen i alkoholbruk på 2000-tallet ikke har vært forbeholdt norsk ungdom (Pape mfl. 2018). I Europa startet nedgangen tidligere og har vært generelt større i nordlige og nord-vestlige deler av kontinentet. Redusert forekomst av tenåringsdrikking siden årtusenskiftet er også blitt avdekket i USA, Canada, Australia, New Zealand, Brasil, Japan og Filippinene.

Referanser:

Bakken, A. Ungdata 2017. NOVA- rapport nr 10/17. Oslo: Nova.
Brunborg G.S., Bye EK, Rossow I. Collectivity of drinking behavior among adolescents: an analysis of the Norwegian ESPAD Data 1995-2011. Nord Stud Alcohol Drugs, 2014. 31: p. 389-400.
Bye Elin K, Skretting A. Bruk av rusmidler blant 15-16-åringer. Resultater fra ESPAD 1995-2015. Folkehelseinstituttet. Rapport 06.2017. ISBN (elektronisk): 978-82-8082-851-4.
Clark, T., et al., Health and well-being of secondary school students in New Zealand: Trends between 2001, 2007 and 2012. Journal of paediatrics and child health, 2013. 49(11): p. 925-934.
de Looze, M., et al., Decreases in adolescent weekly alcohol use in Europe and North America: evidence from 28 countries from 2002 to 2010. The European Journal of Public Health, 2015. 25(suppl 2): p. 69-72.
Kelly, A.B., et al., Parental supply of alcohol to Australian minors: an analysis of six nationally representative surveys spanning 15 years. BMC Public Health, 2016. 16.
Kraus, L., et al., ESPAD Report 2015: Results from the European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs. 2016, Publications Office of the European Union.
Pape, H. (2014) Sexual assault while too intoxicated to resist. A general population study of Norwegian teenage girls. BMC Public Health 406 doi:10.1186/1471-2458-14-406
Pape, H. & Rossow, I. (2007) Farlig fyll. Tidsskrift for Ungdomsforskning, 7 (1), 113-125.
Pape, H., Rossow, I., & Brunborg, G.S. (2018) Adolescents are drinking less: How, who, and why? A review of the recent research literature. Drug and Alcohol Review, 37 (Suppl 1) S98-S114.

Kilde:

Folkehelseinstituttet: <https://fhi.no/nettpub/alkoholinorge/omsetning-og-bruk/alkoholbruk-blandt-ungdom/#hovedpunkter>. (Publisert på fhi.no 9.10.2018.)

	1995	1999	2003	2007	2011	2015
Totalt						
40+ ganger	8	16	15	11	7	5
20+ ganger						
sist år	7	13	12	9	5	4
6+ ganger						
sist år	4	8	8	6	2	3

Tabell 1: Prosentandel norske 15-16-åringer som hadde drukket minst 40 ganger i livet, minst 20 ganger siste 12 måneder, og minst 6 ganger i løpet av den siste måneden, 1995-2015. (ESPAD-data). Kilde: Bye & Skretting 2017

Beruselse

Alkoholrelaterte skader og problemer blant ungdom dreier seg i all hovedsak om

Natteravning under Kollenhelgen

Natteravnene bidro som nattevakter på teltleiren på Frognerseteren i forkant av Skifestivalen på Holmenkollen lørdag 9. mars og søndag 10. mars.

Tekst og foto: Cecilie Brochmann

Natt til lørdag var det om lag 2 000 campere som hadde rigget seg til med bål, lavvo og konsertscene langs skiløypa på Frognerseteren, i påvente av startskuddet for herrenes femmil klokka 10 lørdag morgen. Stemningen blant publikum var høy, med musikk, bål og allsang.

Blant de oppmøtte var «Flåklypa»-leiren, som har blitt en institusjon blant publikummerne på Frognerseteren. De pleier å spille Flåklypa på storskjerm på fredag kveld.

Tiltak

Etter erfaringene fra i fjor, med personskader og kaos i kollektivtrafikken, hadde

Holmenkollen Skifestival satt inn tiltak for å forebygge lignende tilstander. Tiltakene inkluderte å starte femmila på lørdag klokka 10 i stedet for 12 eller 15, slik det har vært foregående år. Andre tiltak var tettere kontroll av trafikk til og fra Holmenkollen, og å sette inn ekstra bemanning i området i form av politi, vektere, sanitet og frivillige.

Reaksjonen på tiltakene var at det var færre som tok turen opp til Frognerseteren for å overnatte, og at de som møtte opp var de mer voksne, faste publikummerne, som kommer hvert år. Noen mente at det la en demper på festen, men de fleste ga uttrykk for at de ekstra sikkerhetstiltakene som var satt inn i år hadde en positiv effekt på stemningen i leiren.

Det var ingen alvorlige hendelser som oppsto i løpet av natten. Vi bisto ved et par tilfeller av overstadig beruselse og tilløp til brann i en lavvo.

Festet fra seg

Natt til søndag hadde de fleste festet fra seg og det ble tidlig rolig i leiren på

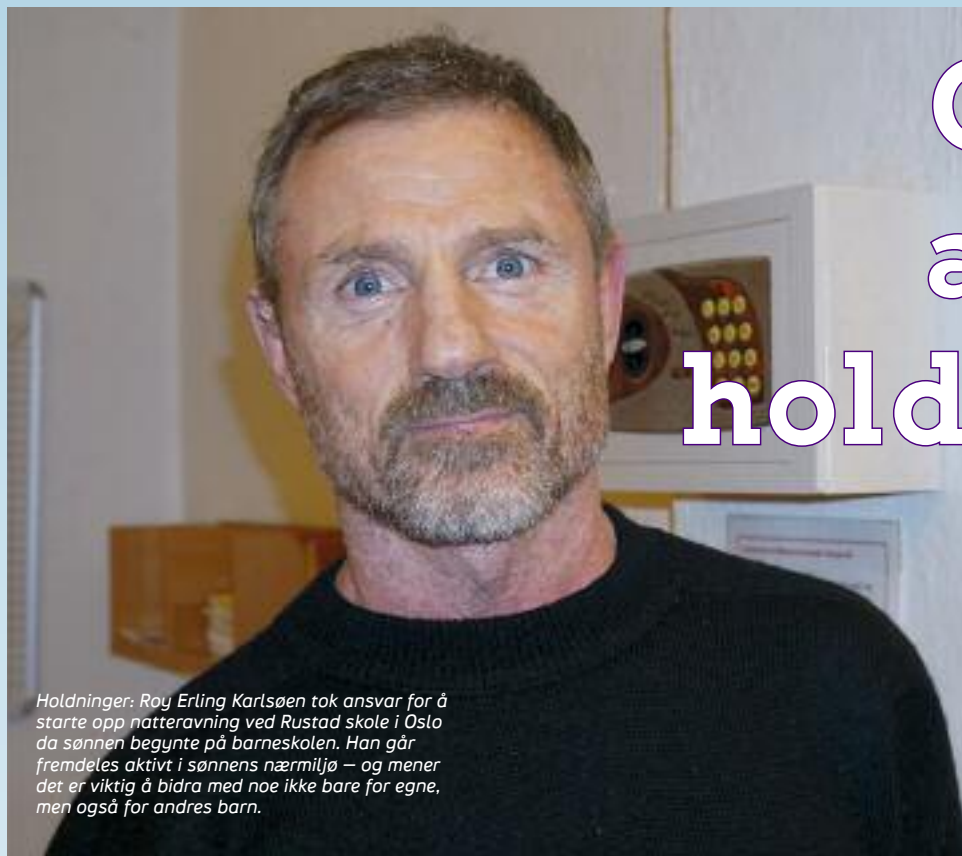
Frognerseteren. Det var relativt kaldt med minus åtte grader, så vi frivillige holdt varmen ved å plukke søppel ved de forlatte teltplassene. Etter Skifesten i 2018 var det store utfordringer med forsøpling, og det ble lagt ned en betydelig innsats i opprydding av Marka.

I år sto søppeldunkene tett langs løypa, og det ble gjort en innsats for å sørge for at publikum hadde lett tilgang til søppel-sekker. Dessverre tolket mange oppfordringen om å holde Marka ren i den retning at de tente store bål og kastet alt av søppel og rester på bålet, inkludert glassflasker, metall og campingutstyr – og forlot stedet uten å slokke etter seg.

Vi tre som deltok (undertegnede, Eva R. Braathen og Espen Tveitevåg), var enige om at det var en ny opplevelse å få gå natteravn i naturskjønne omgivelser, og at det var en særegen, oppløftende stemning på Frognerseteren som fristet til gjentakelse. Vi er derfor enige om at vi vil prøve å komme igjen til neste år.

Ny opplevelse: Det ble en ny og fin opplevelse for Natteravnene som var med under Holmenkollen skifestival.

Holdninger: Roy Erling Karlsøen tok ansvar for å starte opp natteravning ved Rustad skole i Oslo da sønnen begynte på barneskolen. Han går fremdeles aktivt i sønnens nærmiljø – og mener det er viktig å bidra med noe ikke bare for egne, men også for andres barn.

Opptatt av gode holdninger

Helt siden sønnen gikk i 2. klasse på barneskolen, har Roy Erling Karlsøen vært natteravn. Det var ingen aktiv natteravngruppe på Rustad skole da sønnen begynte, men året etter fikk han selv dratt det i gang. Etter hvert ble den innlemmet i et natteravn-fellesskap på Bøler.

Tekst og foto: Anette Haugen

— Siden jeg selv bor litt langt unna, på Nesodden, mens sønnen min begynte på skole på Rustad, syntes jeg det var viktig å få et innblikk i miljøet hvor han skulle vokse opp. Derfor meldte jeg meg fra starten inn i FAU ved skolen. Siden Rustad skole hadde en historie der de har hatt natteravner tidligere, forsøkte jeg allerede det første året å få i gang vandringer, men det var ikke så lett, forteller Roy Erling Karlsøen.

Året etter brukte han derfor en litt annen strategi. Han stilte spørsmålet slik: «De som ikke rekker opp hånden nå, er med på at vi setter i gang vandringer. Om halvparten rekker opp hånden, gjør vi det ikke.» Det var ikke så mange hender å se i været, så han tok da selv på seg ansvaret for lister og gjennomføring av vandringer ved skolen de neste fem-seks-årene.

Samlet gruppe

I denne perioden gikk Roy Erling Karlsøen

selv natteravn cirka én gang i måneden. Han tok imidlertid turen til Rustad i bydel Østensjø mye oftere enn det, for å få den ønskede effekten av å bli kjent med nærmiljøet til sønnen. Etter hvert som det ble vanskelig å opprettholde Natteravnene på Rustad som egen gruppe, slo de seg sammen med Bøler.

— Vi møtte ofte gruppen fra Bøler under vandringerne og dekker litt av de samme områdene. Det ble derfor bestemt at vi skulle prøve å lage en felles gruppe, med flere som deler på ansvaret for vandringerne. Fire skoler er med i denne ordningen, barneskolene Rustad og Nøklevann, i tillegg til ungdomsskolene Bøler og Skullerud, forklarer han.

Natteravnens egen sønn går nå på avgangstrinnet på Skullerud ungdomsskole, og selv går Roy Erling Karlsøen nå natteravn cirka hver halvannen måned. Ved siden av har han påtatt seg å være bindeledd opp mot Natteravnene i Oslo sentrum, der han gjerne møter opp både på kurs og lokalsamlinger. Han synes det er både interessant og viktig å møte natteravner fra andre grupper og anmoder enda flere om å delta på disse samlingene.

Mye å lære

På spørsmål om hvorfor han går natteravn og hvorfor han synes at ordningen er viktig, svarer Roy Erling Karlsøen:

— Å gå natteravn binder foreldrene sammen. Det er mye å lære av samtalene vi har underveis. Samtidig blir du fysisk

I Etiopia: Roy Erling Karlsøen jobber selv i brann- og redningsetaten. I vinter var han på en såkalt «Burn Camp» i Etiopia. Der promoterte de også Natteravnene og hadde fått med sukkertøy de delte ut. Her er han sammen med en kollega. (Foto: privat)

kjent i nærområdet der barna dine ferdes. Det betyr også mye med all den gode responsen vi får fra de vi møter.

Natteravnene har et godt omdømme.

— I hovedsak handler jo dette om forebygging. Vi har blant annet fått god kontakt med Utekontakten. Som regel avslutter vi kveldene ved Fritidsklubben når den stenger. Da hender det ofte at noen av de unge blir kjørt hjem av Utekontakten. Samtidig kan vi holde et øye med bensinstasjonen, der det ikke er uvanlig at det er unge kvinner alene på vakt om kvelden.

— Det er fint å kunne bidra med noe som er så positivt. Jeg er selv generelt veldig glad i dugnadsarbeid. Skal jeg komme med en oppfordring i forhold til å stille som natteravn, må det bli «å droppe egoet» og stille opp også for andres barn. Tenk så glad du selv blir når noen stiller opp for dine! Har du ikke barn som ferdes ute i dag, vil du kanskje få det i framtiden. Da er det fint å kjenne til miljøet de vil ferdes i på forhånd.

Torget: Tøyenravnene har oppmøte ved «Postkontoret» på Tøyen Torg. I dag har Pierre Goud (t.v.), Ingvild Stølen og Karen Gravås meldt seg på ravning.

Restart: Sigrid Klæboe Jacobsen er en av ildsjelene som har vært med på å starte opp igjen Tøyenravnene. (Foto: privat)

Tøyenravnene ute på gata igjen

På Tøyen har det vært natteravnere i flere runder, der pionerene var Tøyen mødregruppe. I nyere tid har ikke minst ildsjeler fra Tøyeninitiativet bidratt til å få ordningen opp å gå. Nå er de i gang på nytt – og har blant annet fått hjelp fra frivilligsentralen til organiseringen.

Tekst og foto: Anette Haugen

Det er første fredag etter påske og Gatelangs møter opp utenfor «Postkontoret» på Tøyen Torg klokka 20.00 for å bli med ut på ravning i nærmiljøet. Det sendes for øvrig ikke lenger ut post fra «Postkontoret» her. I postens gamle lokaler er det nå en pub, som har beholdt navnet – og der Tøyenravnene får lov til å ha utstyret sitt.

I dag er det tre ravner fra Tøyenområdet som møter opp på «Postkontoret», og kanskje kommer det én til litt senere. De tre er Karen Gravås, som er med på sin andre natteravning, Ingvild Stølen, som har gått en rekke ganger før og Pierre Goud, som er med for første gang.

Glad i Tøyen

På spørsmål om hvorfor de tre stiller som natteravnere, svarer først Karen Gravås:

– Jeg er glad i Tøyen og synes Natteravnene er et fint tiltak. Jeg har bodd her siden 2004, har barn på Tøyen skole og har fulgt med på hele utviklingen av Tøyenprosjektet. Dette er en fin måte å kunne bidra med noe på i nærmiljøet.

– For meg er det mye av det samme. Jeg er glad i området og synes kanskje ikke ungene her får den oppmerksomheten de fortjener. Det er fint å kunne bidra ved å være synlige voksne ute i gatene. Jeg har bodd her siden 2014 og har tidligere gått natteravn et sted mellom 10 og 20 ganger, forteller Ingvild Stølen.

– Jeg fant informasjonen om Tøyenravnene på facebook. Jeg har bodd i

Glad i Tøyen: De tre natteravnene er alle glad i nærmiljøet på Tøyen, der det er en fin blanding av det urbane og grøntområder.

Norge i litt over tre år, den siste tiden på Tøyen. Jeg har imidlertid hatt norsk samboer i ti år og hørte først om Natteravnene på hennes hjemsted i Stavanger. Jeg synes det de gjør er flott. Det er en bra måte å bidra på, samtidig som du blir kjent i nabolaget, påpeker Pierre Goud.

Pionerene

Går vi litt tilbake i tid, så var pionerene for natteravning i Tøyenområdet Tøyen mødregruppe. Etter noen års opphold startet ordningen opp igjen i 2015 under navnet Tøyenravnene. I en periode gikk de både fredager og lørdager, men på grunn av dårlig rekruttering ble lørdagene etter

hvert faset ut – og i lengre perioder har også hele ordningen ligget i dvale.

Nå er de imidlertid i gang på ny. Med nytt initiativ fra en del ildsjeler og litt hjelp fra frivilligsentralen med det organisatoriske, var de ute på årets første vandring fredag 15. mars. En av ildsjelene er Sigrid Klæboe Jacobsen, som selv har bodd på Tøyen de siste ti årene, har to barn ved Tøyen skole og har vært en av initiativtakerne for Tøyenprosjektet. Hun forteller:

– Det har vært et ønske om å ha natteravnere her på Tøyen hele tiden, men innimellom har det vært vanskelig å holde ordningen i gang med litt dårlig rekruttering. Med hjelp av frivilligsentralen til

organiseringen og etter å ha hatt et oppstartsmøte i februar, med både Natteravnene sentralt og politiet til stede, håper vi nå det skal bli enklere.

På liste

Med den nye ordningen setter de frivillige seg selv opp på de vaktene de ønsker på en liste på Google Docs. Tøyenravnene har dessuten både en åpen facebookside og en lukket gruppe, der det gis beskjeder, for eksempel om det mangler folk på noen vakter. Det blir også sendt ut en påminnelse til de som har vakt, slik at man ikke risikerer at noen glemmer å møte opp.

— I tillegg til å kontakte tidligere natteravnere i område har blant annet FAU ved Tøyen skole anmodet foreldre om å stille opp og om å sende anmodningen videre til alle man kjenner, forklarer Sigrid Klæboe Jacobsen.

I første omgang er tidspunktet for vandringerne hver fredag i skoleåret fra klokka 20.00 til 23.00. De dropper lørdager, i hvert fall i starten, for at det skal bli overkommelig. Noen har også foreslått å gå onsdager, i hvert fall i den lyse årstiden. Det kan være mye barn og unge ute da, og for noen kan det kanskje være enklere å gå på en hverdag enn inn mot helgen.

Vandringen

— Tidligere har vi gått mye rundt på hele Tøyen. Nå er det startet en ungdomsklubb i nærheten av Tøyen Torg og skolen ligger heller ikke langt unna. Vi må jo se an litt, men siden mye av aktiviteten på Tøyen er

Ble kjent: Saida Begum (t.v.) og Erik Lae Solberg fra Oslo Høyre gikk natteravn blant annet sammen med styreleder i Natteravnene, Sander Brink – og Ramadan som selv har barn på Vahl skole.

konsentrert rundt torget, er det naturlig at mye av vandringerne vil skje der, sier Sigrid Klæboe Jacobsen.

Kvelden vi er ute og vandrer er det absolutt mye liv på torget. Mange sitter ute og koser seg på pubene og benkene. Det er siste helgen i april og fantastisk vær for årstiden. Selv om det er folksomt er imidlertid atmosfæren rolig og fin, i hvert fall foreløpig. Folk ser ut til å kose seg og nyte våren. Vi går derfor rolig videre, men gruppen skal tilbake hit senere.

Fra torget går ferden videre forbi Munchmuseet, den nye, midlertidige flerbukshallen og opp gjennom parken til Tøyenbadet. Senere beveger vi oss i retning Kampen før turen etter hvert vil gå ned mot torget igjen. Området Tøyenravnene favner om er ganske stort, så det legges ned noen kilometer i løpet av kvelden, men mye av det i vakre omgivelser.

Natteravnene som har vært med tidligere forteller at de stort sett blir hyggelig mottatt av både voksne og barn, selv om de av og til møter på litt eplekjenke kommentarer fra noen ungdommer. De fleste oppfører seg imidlertid pent – og av det de ser av mindre bra saker, ligger tyngden mer i rus blant voksne.

Ny gruppe på Vahl

Litt lenger ned på Tøyen er det for øvrig også natteravnaktivitet i dag, fra en helt ny og selvstendig gruppe ved Vahl skole. De hadde oppstartsmøte tidlig i april, initiert av bydel Gamle Oslo ved SalTokkoordinatoren, i samarbeid med politiet og Natteravnene sentralt. I dag skal de ut på sin aller første vandring, der oppstartstidspunkt er satt til klokka 19.00.

Fordi det har vært tendenser til bråk rundt skolen, ikke minst når Juniorklubben slutter klokka 20.00, er ønsket fra bydelen og politiet stort om å få i gang natteravning her. Håpet er å få involvert FAU, men for å komme raskt i gang har Natteravnene sentralt bidratt litt ekstra nå ved oppstart og er på plass for å møte de sju natteravnene som har møtt opp.

— Jeg har barn ved skolen, så da dette kom opp syntes jeg det var en kjempefin måte å kunne bidra på, sier Ramadan, en av kveldens natteravnere, som også i løpet av kvelden påtar seg å opprette en natteravngruppe på facebook, slik at det skal bli enklere å melde seg på og kommunisere.

Skolegården

Siden det er sju natteravnere på plass på Vahl i dag, bestemmer gruppen seg for å dele seg i to, slik at de ikke blir alt for mange som går rundt sammen. Fordi Juniorklubben ligger på skolen og det

også er mye barn på lekeplassen og i skolegården denne flotte vårkvelden, bestemmer de at den ene gruppen skal gå en runde mens den andre blir i området.

Gruppen som vandrer ut setter kursen forbi Tøyenparken og opp mot området nedenfor torget, der det er bygget en stor flott lekeplass. Barna vi treffer på her blir passet på av foreldrene sine, men samtidig gir det en god anledning til å dele ut natteravnbrosjyrer (som finnes på flere språk) for å få flere foreldre med på ravnning senere.

Det er fredelig på selve vandringerne, men tilbake i skolegården, når klubben slutter klokka 20.00, er det et tydelig behov for voksen tilstedeværelse. Det oppstår fort uroligheter blant de unge utenfor, slik at natteravnene prøver å snakke med barna og få dem til å gå hjem. Mange er ganske unge, så det er absolutt tid for det. Natteravnene har også god dialog med den voksne lederen på klubben etter at de fleste har gått, om hvordan de best kan samarbeide.

Besøk

På slutten av natteravningen på Vahl, dukker Eirik Lae Solberg, byrådslederkandidat

for Oslo Høyre og Saida Begum, ordfører-kandidat for samme parti opp på skolen. For å lære hvordan Natteravnene «jobber» og selv oppleve hva som skjer i byen og i nærmiljøet om kvelden, skal de være med på raving både her på Vahl, lenger opp på Tøyen og i Oslo sentrum.

Saida Begum er med på sin første vandring mens Eirik Lae Solberg har gått natteravn flere ganger før, blant annet på Vestli og i Oslo sentrum. På spørsmål om hvorfor de velger å prioritere dette, svarer Saida Begum:

– Natteravnene gjør en utrolig flott jobb. For noen kan det kanskje være en terskel å trå over ved at dette skjer på kveldstid. Ved å være med ut kan vi kanskje bidra til å få enda flere til å være med. Det er også viktig for oss å lære om utfordringene Natteravnene møter underveis, slik at vi forhåpentlig kan legge bedre til rette for ordningen.

– Det er uheldig at små barn slåss, slik har vi har hørt om her. I dette området er det ikke så mange fritidstilbud. Målet må være å tilrettelegge slik at alle har mulighet til å delta på en fritidsaktivitet de selv har lyst på, utfyller Eirik Lae Solberg, før gruppen begir seg videre fra Vahl skole for

å møte Tøyenravnene, før de deretter igjen skal ned til Oslo sentrum.

Stor gruppe: I tillegg til Eirik Lae Solberg og Saida Begum fra Oslo Høyre, møtte også Lars Norbom, generalsekretær i Natteravnene, natteravnkoordinator Gry-Janicke Nordby og styreleder for Natteravnene, Sander Brink, opp ved Vahl skole.

Egen erfaring: Det er viktig at vi politikere selv erfarer hvilke utfordringer Natteravnene møter på, påpeker Eirik Lae Solberg og Saida Begum, henholdsvis byrådsleder kandidat og ordfører kandidat for Oslo Høyre. Her i prat med Natteravnene på Vahl skole

Gatelangs dykker ned i arkivet og presenterer artikler som sto på trykk ti år tilbake i tid, den gang bladet het «Respekt». Saken under er hentet fra det 18. bladet som ble utgitt, nr. 2 – juni. 2009. (Første nummer kom ut i juni 2002.)

Ordførervandring i Tigerstaden

Oslos ordfører Fabian Stang og en rekke utelivsledere gikk natteravn i Oslos gater.

Tekst og foto: Inger Lise Walle og Andra I. Evensen

– Jeg har aldri følt meg så populær som når jeg går natteravn, ler Fabian Stang.

Han forklarer at han stort sett møtte hyggelige mennesker og fikk positive tilbakemeldinger da han gikk sin runde i Oslo sentrum.

– Jeg har alltid hatt stor sans for Natteravnene og mener de gjør en utrolig viktig jobb for tryggheten i byen. At stat og kommune kan løse alle problemer er bare en misforståelse. Vi trenger de frivillige, sier Stang.

Ordføreren var natteravn sammen med sentrale ledere i utelivs- og restaurantbransjen i Norge. Konsernsjef Sten Magnus for Umoe Catering, som omfatter blant annet Burger King, Peppes Pizza og T.G.I. Friday's var også blant de frivillige.

Sten Magnus uttalte i går at han ønsker å sette opp en vaktliste med ansatte som skal gå på rullerende vakt, for å vise at lederne for utelivs- og restaurantbransjen er ansvarlige og tar ansvar.

Markedssjef Elisabeth Heuser ved restauranten Södöst på Grünerløkka var initiativtakeren til samarbeidet med Natteravnene i Oslo.

– Jeg bestemte meg for å ta saken i egne hender da jeg stadig fikk henvendelser fra media i forhold til vold i området rundt Södöst. Hvis alle bare svarte «ingen kommentar», ville ikke problemet bli løst, sier hun.

I stedet valgte Heuser å starte en natteravnaksjon med kjente og samfunnsbevisste mennesker, for å øke oppmerksomheten for Natteravnene og for å rekruttere flere medlemmer.

Ordføreren ser ikke bort fra at han vil vandre i Oslos gater også ved en senere anledning.

– Jeg har ravnert før også, og det er absolutt noe jeg kan anbefale til andre. Det kan dessuten være veldig klokt at utelivsbransjen ser hva som foregår på utestedene deres om natten. Jeg tror også det kan være godt for foreldre å delta som natteravnere, sier han.

Fem råd for en tryggere bytur

- Ikke ta pirattaxi
- Ikke hør på musikk om du går alene nattestid
- Oppsøk opplyste gater på hjemturen
- Vær observant og våken
- Forsøk å ta følge med venner, når det er mulig

Natteravnenes tips for en tryggere og hyggelig bytur:

- Hold sammen – pass på hverandre og ikke la noen være alene.
- Planlegg hjemreisen: Sjekk busstider, ha reservepenger til drosje og ha en god backup-plan (for eksempel overnattingsmuligheter hos venner, avtalt hjemkjøring, ha strøm på mobiltelefonen). Unngå mørke og lite trafikkerte områder. Velger du å gå hjem – gå i opplyste og befolkede gater.

HVOR ER PARAPLYEN?

Hvor i Norge befinner natteravnparaplyen seg på dette bildet? Vet du svaret? Send en mail til: gatelangs@natteravnene.no innen 1. august, så er du med i trekningen av en fin premie.

Løsning i forrige nummer var: Østensjøvannet i Oslo. Følg også vår konkurranse på Facebook. Med jevne mellomrom stiller vi samme spørsmål der.

Lik siden vår «Natteravnene» og følg med på «Paraplyens vandring» og aktuelle saker.

Natteravnene takker gode samarbeidspartnere:

Stanley Security AS
som gir oss gratis
alarmtjeneste,
parkering med mer.

Joh. Johannson
som gir oss
gratis kaffe.

Egon Karl Johan
www.egon.no/restauranter/karl+johan
Som spanderer pizza
under vandring

Hafslund ASA
som bidrar med
engasjement og
økonomisk støtte

Foto: Kyle Glenn/Unsplash

To kulturer – én identitet

«Hvem er jeg?» er et spørsmål som de fleste av oss har undret over, for hvem er jeg egentlig? Hvem er du?

Både du og jeg er to helt unike personer med to ulike personligheter og utseende. Hvor vi har hver vår verdi, hver vår tanke og hver vår kultur. Hvor alle disse egen-skapene går sammen og danner et menneske. Et menneske med menneskerettigheter. Danner deg og meg.

Barn med innvandrerbakgrunn kan ha større utfordringer når det kommer til å finne ut av sin identitet, men også når de skal sosialisere seg med andre barn. Med foreldre som er mindre integrert og har mindre sosial anelse i hvordan det norske samfunnet fungerer, kan enkelte ting oppfattes vanskeligere og dermed være mer utfordrende for barn.

Hjemme vil foreldrene prøve å presse inn kunnskap om egen kultur, hvor de gir barna opplæring på samme måte som de selv fikk av sine foreldre tidligere. På skolen derimot vil venner prøve å presse inn egen norsk ungdomskultur, hvor alkohol og motsatt kjønn er hovedfokus.

Dette kan være en av hovedgrunnene til at barn med bakgrunn fra utlandet sliter med å passe inn. For hva er viktigst for dem? Dersom de ønsker å passe inn i vennegjengen på skolen kan de ende opp med at foreldrene reagerer med å være strenge. Noe som ikke er en god løsning. Igjen kan foreldres reaksjon resultere i større problemer for barn. De kan bli nektet å kunne overnatte hos venner, delta på klasseturer eller være en del av fritidsaktiviteter.

Dessuten lever noen barn med stor frykt for blant annet vold eller tvangsekteskap i hjemlandet. Denne frykten kan også være et av hovedproblemene for at barn sliter med å finne ut av hvem de er og hva deres verdier er. Det kan være svært vanskelig å stå med ett bein innenfor to ulike kulturer, hvor de skal klare å bli akseptert, og unngå å bli utstøtt av enten venner eller familie.

For det finnes ikke ett svar. Det finnes ikke et svar på hvordan en jente med pakistansk bakgrunn eller en gutt som tilhører Islam skal oppføre seg. Det finnes ingen som kan fortelle deg at du må følge

foreldrene dine sin kultur eller at du ikke kan dra på overnatting hvor det er noen av motsatt kjønn.

Det finnes ingen som kan forme din identitet, uten om deg selv – for det er du som bestemmer. Bare du.

Innlegget er skrevet av Mariat Pashaeva (16), medlem av FN-sambandets ungdomspanel, der det ble publisert 21. oktober 2018. (Foto: FN-sambandet/Eivind Oskarson)

Mariat er fra Lyngdal i Vest-Agder. Hun går på Eilert Sundt videregående skole. Mariat er blant annet opptatt av rettighetene til kvinner og barn, og brenner for å få slutt på urettferdigheten i verden.

Ungdommens stemme!

Er du ung og har noe på hjertet? Har du opplevd eller observert mobbing, urettferdighet eller andre ting som opprører deg? Kanskje har du en appell til oss alle? Eller kanskje er det rett og slett et tema du er veldig opptatt av, der du gjerne vil dele noen tanker. I så fall hører vi svært gjerne fra deg. Send en mail til gatelangs@natteravnene.no.

BILER FOR TELEMARKINGER

ANDRÉ FJØRSTAD
 Salgsleder i Telemark
 414 41 41 41

STEN JØRSTAD
 Salgsleder i Telemark
 414 41 41 41

ANDRÉ FJØRSTAD
 Salgsleder i Telemark
 414 41 41 41

Bertel Steen
 Bilforhandlere i Telemark
 414 41 41 41
 www.bertelsteen.no

Kåret til Norges beste
økonomisystem seks år på rad!

unimicro
ØKONOMISYSTEMER

skyss.no

Foto: Fred Jømyr

Reis miljøvennleg!

Reis kollektivt og bidra til eit bedre miljø.
Last ned appen «Skyss reise» eller
gå inn på **skyss.no** for å planlegge reisa.

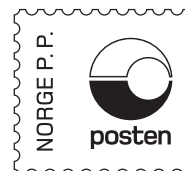
Spar miljøet – reis kollektivt! God tur!

skyss

LAURITSEN
GJERDEFABRIKK

Lauritsen Gjerdefabrikk A/S - Borgeskogen 49 - 3160 Stokke - Telefon: 33 01 63 36 - www.lauritsen.no

Gatelangs

Returadresse:
Natteravnene Oslo
Storgata 28 B
0184 OSLO

Stiftelsen UNI
Caustadbleien 31, 0349 OSLO

Telefon: 22 99 56 50
www.stiftelsen.uni.no

Et trygt samfunn Stiftelsen UNI støtter organisasjoner med samfunnsansvar

Hvert år deler Stiftelsen UNI ut ca. 30 millioner kroner til verneverdige prosjekter. Styret innstiller søknader som faller inn under stiftelsens formålsbestemmelse.

Stiftelsen UNI behandler søknader løpende gjennom hele året.

Stiftelsen UNI har som ideelt formål å fremme almenntilgjengelig virksomhet innen skade- og miljøvern, for å bidra til en trygg utvikling i det norske samfunn. Stiftelsens bidrag skal i første rekke være økonomisk støtte til prosjekter og påskjønnelse til institusjoner og enkeltpersoner.

ER DU REDD FOR
Å GÅ HJEM?

116 111
ALARMTELEFONEN
for barn og unge

ER DU REDD FOR Å GÅ HJEM?

Blir du utsatt for vold eller overgrep?

Eller ruser de voksne seg?

Da kan du ringe gratis på 116 111. Vi kan hjelpe deg.

Ring også hvis du tror at noen har det senn.

På dagtid kan du kontakte det lokale barnevernet.

Åpningstid kl. 15.00-08.00 på hverdager,
døgnet rundt i helger og helligdager.

Telefon: 116 111 (gratis)
E-mail: alarm@116111.no
SMS: 41 71 61 11
Telefon fra utlandet: +47 55 41 17 55
www.116111.no

116 111
ALARMTELEFONEN
for barn og unge